

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Економічний факультет
Кафедра фінансів

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
на тему:
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА КОРПОРАЦІЇ

Студента 2-го курсу денної форми навчання
спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та
страхування"
освітньо-наукової програми "Корпоративні фінанси"
Андрєєва Олексія Олександровича

Науковий керівник:
доктор економічних наук, професор
Варналій Захарій Степанович

Засвідчую, що в цій дипломній роботі немає запозичень
із праць інших авторів без відповідних посилань

Студент _____

Робота допущена до захисту в Екзаменаційній комісії рішенням кафедри
фінансів від "11 " травня 2022 р., протокол № 12.

Завідувач кафедри фінансів,
доктор економічних наук, професор
Лютий Ігор Олексійович _____

Київ – 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КОРПОРАЦІЇ	7
1.1. Сутність і характеристика понять фінансової безпеки корпорації	7
1.2. Особливості та механізм формування фінансової безпеки корпорації	13
1.3. Методичний інструментарій та завдання формування фінансової безпеки корпорації.....	18
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРАТ "КИЇВСТАР"	26
2.1. Характеристика функціонування ПрАТ "Київстар" на ринку.....	26
2.2. Аналіз фінансової безпеки ПрАТ "Київстар"	31
2.3. Розрахунок ймовірності банкрутства ПРАТ "Київстар"	48
РОЗДІЛ III. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРАТ "КИЇВСТАР"	52
3.1. Вдосконалення механізму функціонування фінансової безпеки ПРАТ "КИЇВСТАР"	52
3.2. Впровадження інформаційного забезпечення фінансової безпеки корпорації.....	55
3.3. Кадрове забезпечення фінансової безпеки корпорації.....	56
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	64
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми. Будь-яке підприємство незалежно від організаційно-правової форми та галузевої приналежності стикається з необхідністю вирішення проблем власної економічної безпеки, причому виникають ці проблеми не тільки в кризові періоди, але і при роботі в стабільному економічному середовищі. Найважливіший вид економічної безпеки в сучасних умовах - фінансова безпека. Це пов'язано з тим, що, з урахуванням панівного становища, займаного фінансової складової в сучасній економіці, ми маємо право характеризувати останню як економіку, керовану в своїй основі фінансовим чином, через фінансові механізми, за допомогою фінансових важелів, фінансових стимулів і в фінансових цілях. Фінансова безпека виражає певний стан фінансової стабільності, в якому повинно знаходитися підприємство, а також характеризується можливістю його протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам, наприклад, локальні і глобальні фінансові кризи, недружні поглинання, несумлінні партнери тощо.

Для ефективного управління фінансовими ресурсами, грошовими потоками компанії необхідно, щоб підприємці та менеджери різних рівнів знали теорію фінансової безпеки, її структуру, об'єкти фінансової безпеки, основні небезпеки і загрози, кількісні та якісні показники оцінки рівня фінансової безпеки, методи аналізу та чинників, основні напрями забезпечення безпеки, а також вміли втілювати на практиці теоретичні положення.

Актуальність обраної теми пояснюється необхідністю всебічного наукового аналізу системи показників фінансової безпеки підприємства, виявлення загроз і небезпек, що призводять до втрати фінансової безпеки з метою розробки заходів щодо мінімізації можливих негативних тенденцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій: Теоретичні та методологічні положення фінансової безпеки підприємства, головні ризики для неї розглядалися в працях таких вчених як: О. Барановський, З. Варналій, Т. Васильців, В. Гельман, К. Горячева, Т. Давидюк, Є. Діденко, З. Живко, М.

Єрмошенко, О. Іващенко, В. Кириленко, М. Крупка, Т. Кузенко, Ю. Лаврова, В. Мартинюк, О. Марченко, С. Онищенко, Н. Плешакова, Н. Подольчак, В. О. Трухан, П. Четверіков та інші.

Метою дослідження є визначення теоретичних та методичних основ функціонування системи фінансової безпеки корпорацій, її особливостей та основних завдань її забезпечення.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні **основні завдання**:

- Розкрити сутність фінансової безпеки корпорації.
- Визначити основні ризики та загрози для фінансової безпеки корпорації.
- Виділити особливості фінансової безпеки корпорації в умовах глобалізації.
- Визначити механізм формування фінансової безпеки корпорацій в умовах глобалізації.
- Обґрунтувати інструментарій забезпечення фінансової безпеки корпорації в умовах глобалізації;
- Провести ринково-економічний аналіз ПрАТ "Київстар";
- Провести комплексну діагностику фінансової безпеки ПрАТ "Київстар";
- Оцінити імовірності банкрутства ПрАТ "Київстар";
- Запропонувати рекомендації, щодо вирішення проблем фінансової безпеки ПрАТ "Київстар";
- Визначити особливості інформаційного та кадрового забезпечення фінансової безпеки.

Об'єктом дослідження є система фінансово-економічних відносин в процесі забезпечення фінансової безпеки корпорацій.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти зміцнення фінансової безпеки корпорації України в умовах глобалізації.

Методи дослідження. У науковій роботі використано загальнонаукові і спеціальні методи дослідження: методу порівняння – для уточнення понятійно-категоріального апарату, оцінювання та впорядкування підходів щодо

структуризації категорій фінансової безпеки; табличного - для наочності згрупованих та проаналізованих даних; факторного та логічного аналізу – при діагностуванні та структуризації факторів впливу, ідентифікації проблем управління ресурсами корпорації; узагальнення – для обґрунтування ефективності удосконалення системи управління процесами забезпечення фінансової безпеки; абстрактно-логічний – для здійснення теоретичних узагальнень і формування висновків за результатами дослідження.

Інформаційна база. У процесі дослідження використовувався значний обсяг інформаційних джерел, серед яких: законодавчі акти, що регулюють фінансово-економічні правовідносини; фінансова та управлінська звітність ПрАТ "Київстар" ; монографічна наукова література; матеріали профільних та періодичних видань; статистична інформація, Інтернет-ресурси тощо.

Наукова новизна проведеного дослідження:

- Удосконалено теоретичні засади методів інтегральної оцінки фінансової безпеки корпорації, зокрема ресурсно-функціональний метод оцінки, через визначення рівня фінансової безпеки підприємства на основі оцінки ступеня використання фінансових ресурсів підприємства за кожним функціональним складником, після чого на основі розрахованих у ході такого аналізу показників шляхом експертної оцінки визначається інтегральний показник, який і є показником рівня фінансової безпеки підприємства;
- Сформульовано наукові підходи щодо використання інструментів забезпечення фінансової безпеки корпорації, зокрема, інституційно-організаційні, а саме - створення відділу (сектору) економічної безпеки та його імплементація в організаційну структуру управління корпорацією.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у тому, що основні результати дипломної роботи, розрахунки та пропозиції, можуть бути використані ПрАТ "Київстар" в процесі забезпечення фінансової безпеки.

Апробація результатів дослідження. Основні наукові результати дослідження презентувалися на X Міжнародній науково-практичній конференції "Priority Directions Of Science And Technology Development" 13 - 15 червня 2021 р., м. Київ, 2021, а також участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою" та отримання високої оцінки (за результатами рецензування II місце) (м. Львів, квітень 2022 р.). Зведені результати рецензування наукових робіт даного конкурсу можна побачити в Додатку Ж.

Публікації. Основні результати дослідження опубліковані в одній статті у фаховому Міжнародному науковому журналі "Інтернаука". Серія: "Економічні науки" 2021. №06/50 та тезах X Міжнародної науково-практичної конференції "Priority Directions Of Science And Technology Development" 13 червня 2021 р. - 15 червня 2021 р., м. Київ, 2021.

Структура та обсяг роботи. Наукова робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи 86 сторінок, у тому числі 63 сторінки основного тексту. В роботі наведено 21 таблицю та 3 рисунки, використано 56 джерел.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КОРПОРАЦІЇ

1.1. Сутність і характеристика понять фінансової безпеки корпорації

Фінансова безпека корпорації - це стан захищеності від негативного впливу зовнішніх і внутрішніх загроз і дестабілізуючих факторів, що забезпечує стійку реалізацію основних бізнес-інтересів та цілей діяльності, визначених законодавством.

Необхідність постійної уваги до економічної безпеки впливає з об'єктивної потреби окремих державних суб'єктів у забезпеченні стабільної роботи та досягнення мети.

Рівень фінансової безпеки корпорації залежить від того, наскільки ефективно її керівництво та працівники зможуть уникнути потенційних загроз та усунути шкідливий вплив окремих негативних компонентів зовнішнього та внутрішнього середовища.

У вітчизняній літературі фінансова безпека підприємства вважається домінуючою складовою економічної безпеки, яка залежить від успішної фінансово-господарської діяльності організації. Так, зокрема, Горячева К. вважає, що "фінансова безпека - це фінансовий стан, який потребує, з одного боку, збалансованості та якості поєднання фінансових інструментів, технологій та послуг, що використовуються підприємством, а з іншого – стійкості до зовнішніх і внутрішніх загроз. забезпечити виконання своїх фінансових інтересів, цілей і завдань" [20].

Лаврова Ю.В. наполягає, що суть фінансової безпеки корпорації полягає в здатності самостійно розробляти та реалізовувати фінансову стратегію в умовах невизначеності та конкурентної боротьби відповідно до цілей загальної корпоративної стратегії [43]. З точки зору Кузенка Т.Б., "фінансову безпеку можна визначити як стан найбільш ефективного використання інформації, фінансових показників, ліквідності та платоспроможності та рентабельності

капіталу в межах цього" [42].

Також можна підкреслити, що фінансова безпека – це стан підприємства, який дозволяє йому забезпечити його довгострокову фінансову рівновагу, стабільність, платоспроможність та ліквідність; задовольняє фінансові потреби компанії для сталого розширення; забезпечує достатню фінансову незалежність [6]; дає змогу протистояти існуючим і виникаючим загрозам, загрозам, які можуть завдати матеріальної шкоди товариству, або небажаній зміні структури капіталу, або змусити підприємство до ліквідації; забезпечує достатню гнучкість у фінансових рішеннях; забезпечує захист фінансових інтересів акціонерів [7].

Варналій З. С. дає таке визначення фінансової безпеки: фінансова безпека - це результат сукупності компонентів, спрямованих на усунення фінансово-економічних загроз діяльності та розвитку підприємства, а також забезпечення його фінансової стабільності та незалежності, високої конкурентоспроможності, та оптимальність технологічного потенціалу, та ефективність організаційної структури, захист інформаційного середовища, захист комерційної таємниці, особиста безпека, капітал, майно та комерційні інтереси [13, 17].

Отже, фінансова безпека підприємства - це динамічна особливість фінансового стану, яка відображає його стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, здатність до сталого та збалансованого розвитку та можливість захищати свої фінансові інтереси [4].

Основними функціональними цілями фінансової безпеки корпорації є:

- забезпечення фінансової стабільності та незалежності;
- забезпечення високої ефективності фінансово-господарської діяльності;
- досягнення високої конкурентоспроможності на ринку товарів, робіт, послуг [18];
- забезпечення високої ліквідності активів та підвищення ринкової вартості підприємства;

- підтримка відповідного рівня ділової активності та іміджу;
- формування інформаційної безпеки та ділової таємниці;
- ефективна організація забезпечення власного капіталу та майна підприємства [25].

Фінансова безпека може бути забезпечена лише на основі стабільного фінансового розвитку підприємств, в яких створені умови для реалізації фінансового механізму, здатного адаптуватися до змінних умов внутрішніх та зовнішніх середовищ. Основні етапи забезпечення фінансової безпеки компаній у наступному:

- визначення загрози, що впливає на фінансову та виробничу діяльність підприємств з подальшою їх формалізацією;

- розробка механізмів та визначення ідентифікації загроз для фінансової безпеки корпорації;

- побудова систем обмежених, заснованих на використанні індикаторів рівня загрози фінансової безпеки корпорації;

- формування механізмів та заходів забезпечення фінансової безпеки підприємств, нейтралізації або зменшення впливу зовнішніх та внутрішніх загроз [29].

Фінансовий ризик підприємства - це допустиме настання певних неприємних фінансових наслідків у ситуації, коли умови фінансової діяльності підприємства невизначені. Характеристика найбільших відомих фінансових ризиків підприємства наведена в табл. 1.1.

Крім того, фінансові ризики компанії за джерелами можна поділити на зовнішні та внутрішні ризики.

Зовнішній (ринковий) ризик виникає, коли змінюються певні стадії економічного циклу, змінюються умови фінансового ринку та багато інших подібних випадків, в яких компанія не може контролювати свою діяльність [33].

Таблиця 1.1

Фінансові ризики підприємства та їх характеристика

Назва фінансового ризику	Визначення
Ризик зниження фінансової стійкості	Цей тип ризику виникає, коли структура капіталу недосконала (наприклад, велика частка позикових коштів), що спричиняє дисбаланс у грошовому потоці фірми.
Ризик неплатоспроможності	Характеризується зниженням рівня ліквідності активів, що спричиняє дисбаланс грошових потоків компанії.
Інвестиційний ризик	Виникнення фінансових втрат під час інвестиційної діяльності. Така ситуація, як несвоєчасна підготовка інвестиційного проекту тощо.
Інфляційний ризик	В умовах інфляційної економіки постає як самостійний тип фінансового ризику. Загрозою є можливість знецінення капіталу.
Структурний ризик	Цей ризик породжується неефективним фінансуванням поточних витрат бізнесу, що призводить до високої частки постійних витрат у їх загальній сумі.
Кредитний ризик	Ризику несплати або несвоєчасної оплати готової продукції, позиченої компанією.
Процентний ризик	Непередбачена зміна як депозитних, так і позикових ставок на фінансовому ринку. Частіше зміни на фінансовому ринку в результаті державного регулювання, збільшення або зменшення пропозиції вільних грошових ресурсів тощо. Наслідки відображаються в емісійній діяльності компанії, політиці дивідендів тощо.
Податковий ризик	Ймовірність того, що держава запровадить нові види податків і зборів з підприємницької діяльності, можливість підвищення рівня існуючих податків і зборів тощо.
Криміногенний ризик	Небезпека оголошення фіктивного банкрутства; фальсифікація документів, що забезпечують зловживання активами іншими особами; викрадення персоналом певних видів обладнання тощо. Виділяється як окремий вид фінансового ризику.

Джерело: складено автором на основі [7, 57].

Наприклад, змінюються тенденції населення, економічні умови, зміни фіскальної політики, технічний розвиток та конкурентна ситуація. Ринкова діяльність компанії суттєво залежить від того, чи ефективно вона реагує на найважливіші зміни в навколишньому середовищі [5].

Внутрішній ризик може бути пов'язаний з некваліфікованим фінансовим управлінням, неефективною структурою активів та капіталу, надмірною прихильністю до ризикованих, високоприбуткових фінансових операцій, заниженням оцінки ділових партнерів та іншими подібними факторами, негативні наслідки яких значною мірою ефективні. запобігання управління фінансовими ризиками [6].

За рівнем фінансових втрат ризику поділяються на прийнятні, критичні та катастрофічні.

Прийнятним фінансовим ризиком є ризик того, що фінансові збитки не перевищать очікувану рентабельність фінансової операції.

Критичний фінансовий ризик - це ризик того, що фінансові збитки не перевищать суму передбачуваного валового доходу від фінансової операції.

Катастрофічний фінансовий ризик - це ризик того, що фінансові збитки визначаються частковою або повною втратою власного капіталу (цей ризик може супроводжуватися втратою позикового капіталу) [8].

Зовнішні загрози не залежать від діяльності компанії, а належать до факторів ризику зовнішнього середовища. Внутрішні загрози пов'язані з діяльністю компанії і є набагато більш небезпечними, ніж зовнішні загрози. Внутрішні загрози провокуються навмисними або випадковими помилками в управлінні фінансами компанії.

Джерелом проблем для фінансової безпеки корпорації можуть бути економічна та національна безпека:

- навмисні чи ненавмисні дії певних посадових осіб та державних організацій (органів державної влади, міжнародних організацій, конкурентів);

- збіг зовнішніх подій (стан фінансового стану ринків компанії, наукові відкриття та розробки, неочікувані ситуації тощо) [8].

В Таблиці 1.2. наведено перелік як внутрішніх, так і зовнішніх загроз для фінансової безпеки корпорації.

Перераховані в таблиці можливі загрози – це неповний їх список. Залежно від специфіки роботи корпорації або регіону розташування він буде доповнюватися і конкретизуватися, враховуючи певну ситуацію.

Таблиця 1.2

Загрози для фінансової безпеки корпорації

Зовнішні загрози для фінансової безпеки корпорації	Внутрішні загрози для фінансової безпеки корпорації
Несприятливі макроекономічні умови: криза грошової і фінансово-кредитної систем	Некваліфіковане управління, помилки або відсутність стратегічного планування
Кризи політичної влади	Слабке маркетингове опрацювання ринку
Несприятливі умови кредитування підприємств, зміна процентних ставок по кредитах	Відсутність в корпорації фінансового планування.
Нестабільність валютного курсу або обмеження в проведенні валютних операцій	Недостатня ліквідність активів корпорації
Природні катаклізми	Неконкурентна цінова політика
Несприятливе криміногенне становище в регіоні, в тому числі в фінансово-кредитній сфері	Застаріле або недостатнє технічне оснащення підприємства і пов'язані з цим проблеми в роботі
Нестабільність податкової, кредитної та страхової політик	Низький рівень кваліфікації основного персоналу
Нестача коштів для інвестування, низький рівень інвестиційної активності	Помилки в організації збереження фінансових та матеріальних цінностей
Нерозвиненість ринків капіталу і їх інфраструктури	Витік стратегічної і фінансової інформації корпорації, недоліки в організації роботи служби безпеки

	корпорації
Рівень інфляції і прогноз інфляції	Низький рівень бізнес-репутації корпорації
Недобросовісна конкуренція на ринку	Відсутність планування діяльності корпорації в аварійних ситуаціях
Нестійкість нормативно-правової бази	Недотримання контрактів і договірних зобов'язань

Джерело: складено автором за [3,39, 40, 57]

1.2. Особливості та механізм формування фінансової безпеки корпорації

Ключовими особливостями фінансової безпеки корпорації є:

- забезпечення оптимальної кількості фінансових ресурсів підприємства, необхідних для розширеного відтворення та збереження досягнутих позицій на ринку;
- рівновага за розмірами та термінами грошових потоків;
- забезпечення рівноваги та стабільного фінансового стану;
- можливість виявлення проблемних областей підприємства на ранній стадії;
- моніторинг внутрішніх та зовнішніх ризиків;
- здатність нейтралізувати або запобігти фінансовій кризі компанії та уникнути банкрутства [16].

Глобалізація ринкових відносин зумовлює посилення ролі фінансів та визначає їх нове місце у системі господарювання. Більшість ринкових інструментів належить до елементів фінансового механізму, тобто входить до складу фінансової системи. Фінанси дедалі більше виділяються у самостійний сегмент економіки. З урахуванням панівного становища фінансової складової сучасну економіку можна охарактеризувати як економіку, керовану через фінансові механізми, за допомогою фінансових важелів, фінансових стимулів та у фінансових цілях. Саме тому забезпечення фінансової безпеки

підприємства має приділятися окрема увага, особливо в умовах нестабільної економічної ситуації.

В умовах нестабільної економічної ситуації важливо оцінити та проаналізувати фінансову безпеку підприємства з різних точок зору. Найважливішого значення при цьому набуває категорія ризику. Ризик, як і фінансова безпека, не має однозначного трактування. Він розглядається або як характеристика невизначеності (ймовірність), або як можливий збиток (недоотриманий прибуток) з урахуванням невизначеності його наступу, тобто ризик - це або наслідки діяльності, або сама діяльність в умовах невизначеності [45].

Отже, суть фінансової безпеки корпорації в нестабільній економічній ситуації полягає в тому, що корпорація має можливість розробити та реалізувати фінансову стратегію відповідно до заданого напрямку розвитку без залучення зовнішніх експертів. Головною умовою фінансової безпеки корпорації є її здатність протистояти існуючим і потенційним ризикам і загрозам, які покликані завдати істотної шкоди бізнесу. Гарантія дотримання цієї умови забезпечується: фінансовою стійкістю, збалансованістю, забезпеченням фінансової незалежності корпорації, злагодженістю діяльності всіх рівнів управління після прийняття фінансових рішень, забезпеченням захисту його фінансових інтересів у процесі становлення та розвитку [46].

Таким чином, з огляду на всю широту підходів фінансова безпека підприємства в умовах нестабільної економічної ситуації – це такий його фінансовий стан, який характеризується збалансованістю та якістю фінансових інструментів, технологій та послуг, що використовуються корпорацією; стійкістю до зовнішніх та внутрішніх загроз; можливістю фінансової системи підприємства гарантувати реалізацію його фінансових інтересів, цілей та завдань існуючим обсягом фінансових ресурсів, а також забезпечувати розвиток усієї фінансової системи. Сутність фінансової безпеки підприємства проявляється у його здатності самостійно виробляти та проводити фінансову стратегію [48].

Визначаючи економічний зміст "механізму формування фінансової безпеки підприємства", зазначимо, що в більшості наукових праць відповідну категорію ототожнюють з поняттями "механізм забезпечення" та "механізм управління". В економічній теорії існує декілька підходів до визначення змістовної сутності цього економічного терміну [26]. Узагальнення підходів дає змогу стверджувати, що здебільшого він визначається як сукупність засобів, використання та контроль яких дає змогу досягти високого рівня економічної безпеки корпорації. Крім того, це сукупність нормативно-правових актів, методів, заходів, за допомогою яких реалізується вплив суб'єкта на об'єкт для створення безпеки та протидії загрозам. Підхід, що визначає комплекс адміністративно-правових, страхових, економічних, охоронних, режимних та інші засоби захисту бізнесу від втрат можна розглядати як доповнення до цього визначення.

На нашу думку, "механізм формування" можна розглядати як спосіб здійснення впливу суб'єкта на об'єкт за допомогою різноманітних засобів, а "механізм забезпечення" – це комплекс заходів для створення надійних умов гарантування захисту від загроз. Отже, механізм формування фінансової безпеки корпорації можна визначити як сукупність мети, завдань, принципів, методів, функцій та засобів, що дозволяють діагностувати, прогнозувати та контролювати стан економічної безпеки для прийняття адаптивних рішень для розвитку корпорації. При цьому в структурі механізму повинні бути поєднані економічна та безпекова складові організації, планування та контроль для досягнення найвищого рівня її безпеки від внутрішніх і зовнішніх загроз. Забезпечення фінансової безпеки корпорації визначає формування необхідних елементів та загальної схеми організації. Аналіз наукових джерел дає змогу стверджувати, що до елементів механізму можна віднести мету, заходи, об'єкти та суб'єкти управління, функції, принципи та методи управління, організаційну структуру, нормативно-правове забезпечення. Термін "ціль" означає забезпечення безпеки на необхідному рівні для досягнення тактичних і стратегічних цілей корпорації [21, 37].

Досягнення мети здійснюється шляхом вирішення основних економічних та організаційних заходів – таких як планування завдань, функцій, принципів безпеки, організація та формування бюджету, фінансове забезпечення, контроль за дотриманням планових показників та аналіз відхилень, а також діагностика стану безпеки. Механізм формування фінансової безпеки корпорації виконує такі функції: аналіз загроз економічній безпеці внутрішнього та зовнішнього походження; формування та класифікація економічних інтересів корпорації; формування необхідного ресурсного потенціалу безпеки; прогнозування; планування (тактико-стратегічне) виробничо-господарської діяльності корпорації; аналіз функціональної безпеки;

Оцінка стану та діагностика досягнутого рівня безпеки. Серед існуючих структур найбільш оптимальною в контексті сутності концепції "Механізм формування фінансової безпеки корпорації" є модель механізму управління економічним розвитком корпорації. Адаптуємо розроблену структуру до контексту формування фінансової безпеки корпорації, в результаті чого визначимо структурні складові механізму та зобразимо їх в рис. 2.1.

З даних, наведених на рис. 2.1., видно, що за допомогою механізму здійснюється вплив суб'єктів управління (корпорації, управлінського персоналу чи бізнес-процесу) на об'єкт (економічні відносини, що впливають на рівень економічної безпеки). Керівний персонал корпорації ставить цілі, враховуючи які, системний аналітик формулює завдання та критерії (кількісний аналіз цілей) для функціональних керівників, які, виходячи з принципів управління, виконують функції планування, організації, стимулювання, аналізу та контролю. Вирішальним є синтез адаптивних моделей, процес прийняття адаптивних рішень та аналіз адаптивних стратегій. У сучасних умовах підприємництва бізнес-структура для збереження конкурентних переваг повинна постійно коригувати власну діяльність з урахуванням вимог зовнішнього середовища, оскільки зміна зовнішніх факторів може призвести до дисбалансу між корпорацією і середовищем [41].

У зв'язку з цим корпорація повинна мати можливість своєчасно проводити адекватні зміни за допомогою методів адаптації. Будучи фінансово незалежною і повністю відповідальною за результати своєї діяльності, корпорація в ринковій структурі має сформувати систему, яка б забезпечувала йому високу ефективність, конкурентоспроможність і стабільне положення на ринку.

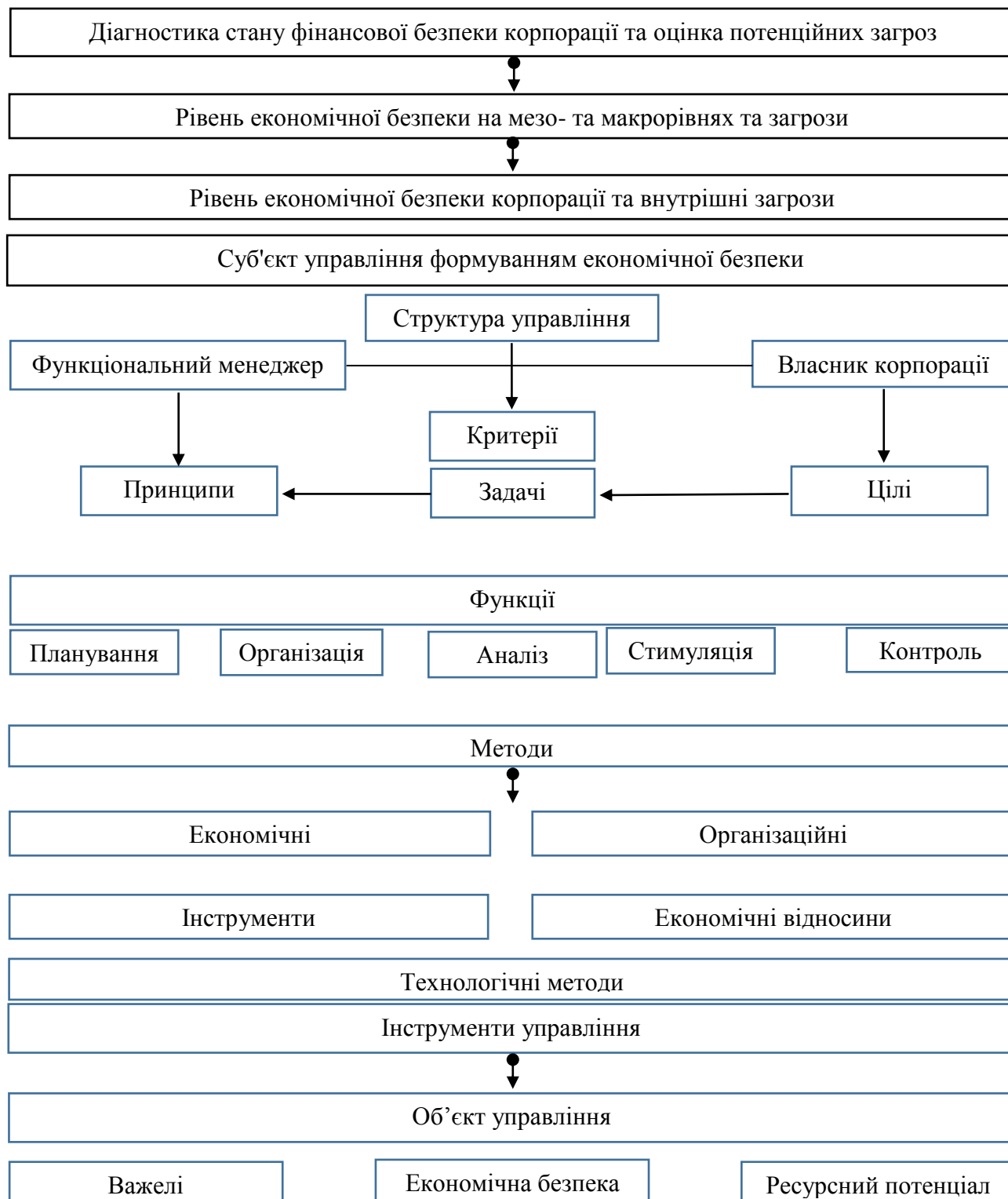

Рис. 1.1. Основні причини фінансової нестійкості підприємства
Джерело: Розроблено автором на основі [21].

Переходячи на вищі етапи або, навпаки, потрапляючи в кризу, корпораціям необхідно змінити цілі, стратегії та способи їх реалізації. Дослідження та врахування теоретичних і практичних процесів циклічного розвитку корпорацій дозволять керівникам приймати обґрунтовані управлінські рішення в майбутньому. Важливим завданням є управління формуванням фінансової безпеки корпорації залежно від вибору адаптивної моделі поведінки. Корпорація для успіху в бізнесі повинна постійно адаптуватися до вимог середовища і своєчасно реагувати на його зміни. Для цього необхідно опанувати, дослідити та застосувати методи адаптації корпорації. Вчені виділяють три моделі поведінки корпорацій, кожна з яких визначає їх готовність до адаптації: активна, консервативна, змішана. Розглядаючи моделі в контексті життєвого циклу підприємства, зазначимо, що активною моделлю поведінки є адаптація підприємства до ринкових впливів (встановлення нових зв'язків, ціноутворення, пошук інвестицій). У консервативній моделі адаптивна реакція має вимушений характер (незмінна структура виробництва, витратна модель ціноутворення), тому корпорація повинна здійснювати реорганізацію. Для змішаної моделі адаптації типовим є поєднання консервативної та активної поведінки [8].

1.3. Методичний інструментарій та завдання формування фінансової безпеки корпорації

Організація фінансового забезпечення компанії, що включає впровадження функціональних компонентів для запобігання потенційним ризикам, складається з декількох етапів. Послідовність цих етапів представлена на рис. 1.2.

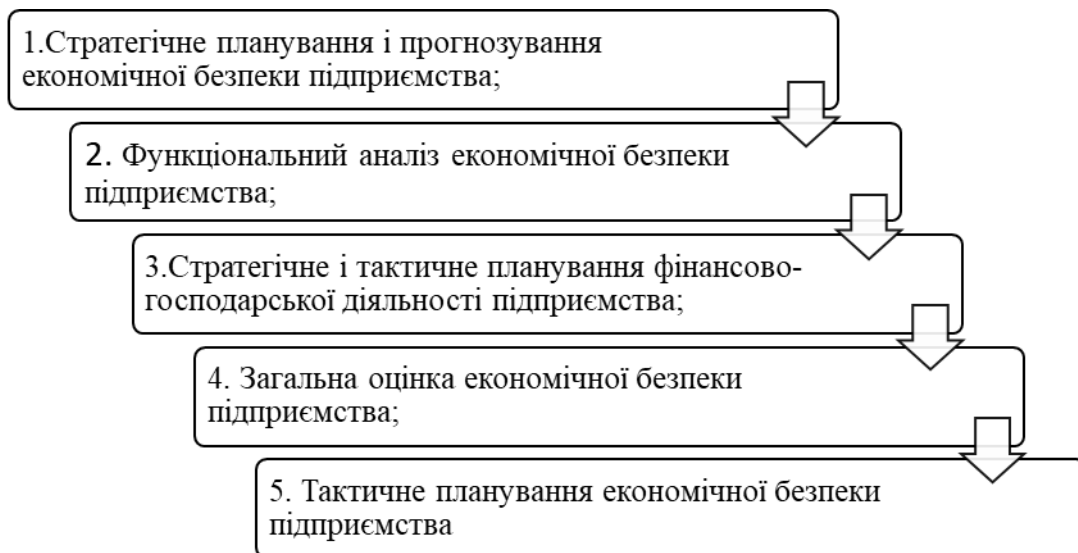

Рис. 1.2. Етапи процесу організації фінансової безпеки підприємства

Джерело: складено автором на основі [12].

Для забезпечення фінансової безпеки на підприємстві слід визначити систему кількісних і якісних показників, дозволяють оцінити поточний і перспективний рівень фінансового стану підприємства. Кожному виду фінансового стану підприємства будуть відповідати нормальні обмеження значень кількісних показників і набір якісних показників, що забезпечує стабільну захищеність фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру. Кількісні показники доцільніше представити у вигляді індикаторів, що відповідають особливостям досліджуваного об'єкта і дозволяють проводити діагностику і аналіз фінансової безпеки підприємства [19].

Аналіз виявлених відхилень і факторів, які вплинули на них дозволить оцінити ступінь впливу на кінцеві результати фінансової діяльності підприємства. За підсумками проведеного аналізу можна буде констатувати рівень фінансової безпеки підприємства та близькість отриманих значень до кризового фінансового стану. Максимальний ступінь фінансової безпеки досягається, якщо всі показники знаходяться в межах допустимих меж і нормальні значення одного показника досягаються не за рахунок погіршення іншого показника [57].

Корпорація вибудовує алгоритм дій, спрямованих на підтримку фінансової безпеки і забезпечують йому прийняття таких заходів і кроків, які не допустять виникнення кризової фінансової ситуації. Планування фінансової безпеки здійснюється на основі розробки декількох альтернативних сценаріїв розвитку ситуації і вибору, на підставі проведених розрахунків кращого варіанту. Управління фінансовою безпекою розділяється на два часових напрямки: можливий набір рішень для реагування на поточні проблеми та розробку стратегії фінансової безпеки з горизонтом планування на три-п'ять років. Постійне дотримання умов фінансової безпеки дозволить корпорації стабільно функціонувати і досягти поставлених цілей діяльності [9].

Аналізуючи фахову наукову літературу, було виділено такі методи визначення рівня фінансової безпеки корпорації: методи інтегральної оцінки, методи індикаторної оцінки та методи оцінки фінансової безпеки підприємства на основі аналізу банкрутства (табл. 3.1).

Методи індикаторної оцінки є вужчими за інтегральні методи, оскільки вони включають у себе аналіз показників тільки певних складників фінансової безпеки та використовуються в певних випадках. Також недоліками цього підходу є обмеженість інформаційного забезпечення та вплив на оцінку суб'єктивних чинників [11,14].

Таблиця 1.3

Методи оцінки фінансової безпеки корпорації

Методи інтегральної оцінки		Методи індикаторної оцінки	
Метод	Визначення	Метод	Визначення
Програмно-цільовий метод оцінки	Робиться на основі розрахунку сукупності показників, які визначають ступінь фінансової безпеки. Дає можливість для отримання	Оцінка за критерієм достатності обігових коштів для здійснення господарської діяльності	Дозволяє визначити ступінь забезпеченості корпорації ресурсами для ефективної ділової діяльності, оцінює структуру капіталу.

	достовірної оцінки фінансової безпеки.		
Скоринговий метод	Застосовуються кілька рівнів інтеграції коефіцієнтів, які повноцінно характеризують фінансову безпеку корпорації.	Порівняльний метод	Сутність полягає в визначенні певних показників, порівняні отриманих результатів з їх нормативними значеннями або з показниками конкурентів.
Ресурсно-функціональний метод	Рівень фінансової безпеки оцінюється ефективністю використання фінансових ресурсів корпорації. Є простим у використанні, але в той час не повністю точним.	Оцінка за критерієм вартості	Оцінка безпеки, з погляду можливості збільшувати капіталізацію корпорації. Також допомагає оцінити інвестиційну привабливість корпорації
		Оцінка за критерієм мінімізації збитку	Базується на встановленні граничного рівня безпеки корпорації. Відхилення від нього є сигналом проблем з фінансовою безпекою

Джерело: Складено автором на основі [22, 23, 24, 27, 57]

Отже, ці методи доцільно використовувати підприємствам, які функціонують у традиційних галузях економіки з достатньою кількістю інформації про підприємств-конкурентів [57]. Останній підхід рідко застосовується під час оцінки рівня фінансової безпеки, оскільки його основою є визначення ступеня ризику банкрутства підприємства в майбутніх періодах, а

не аналізу поточного фінансового стану корпорації, його рівня захищеності від внутрішніх та зовнішніх загроз.

Методи інтегральної оцінки включають в себе ресурсно-функціональний метод, програмно-цільовий метод, метод балів та ранговий метод. Вони описані в таблиці 3.1. До методів індикаторної оцінки входять: порівняльний метод, метод оцінки за критерієм мінімізації сукупного збитку, який наноситься безпеці; метод оцінки за критерієм достатності обігових коштів для здійснення господарської діяльності, метод оцінки за критерієм вартості підприємства.

Метою є аналіз внутрішнього середовища компанії, допомагаючи керівництву зрозуміти діяльність компанії, зрозуміти, чи є стратегії виправданими, з'ясувати, наскільки ефективно ресурси використовуються для підтримки цих стратегій. Значення внутрішнього аналізу є справді значним, оскільки діяльність компанії визначає її здатність випереджати своїх конкурентів, дозволяє менеджерам виявляти конкурентні переваги та ті сфери, які потребують термінового втручання, щоб забезпечити її виживання на ринку та підтримку фінансової безпеки на високому рівні [10].

Серед цих підходів до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства найбільш поширеним є індикаторний підхід, бо є простим у розрахунку та охоплює різні сфери діяльності підприємства. Сутність його полягає у тому, що для оцінки рівня фінансової безпеки пропонуються індикатори фінансової безпеки, основними з яких є показники зміни вартості підприємства. Для розрахунку ступеня фінансової безпеки значення мають не самі показники, а їхні граничні значення. Цей підхід є досить об'єктивним, оскільки включає аналіз фінансового стану корпорації з різних сторін, а система показників-індикаторів, які отримали кількісне вираження, дає змогу завчасно сигналізувати про небезпеку і вживати заходів щодо її попередження. Але слід зауважити, що використання цього підходу залежить переважно від визначення граничних значень, які є плинними та змінюються залежно від стану зовнішнього середовища, на яке корпорація майже не може впливати, а тільки пристосовуватися [51].

Головною структурою в забезпеченні фінансової безпеки підприємства є механізм її забезпечення. Сам він формується з певних методів, інструментів та важелів. У таблиці 1.4. можна побачити інструменти та заходи в рамках цих інструментів.

Таблиця 1.4

Інструментарій фінансової безпеки корпорації

Методи	Інструменти	Заходи
Інституційно-правові	Організація спеціального відділу в корпорації для формування та забезпечення фінансової безпеки.	Постійний моніторинг загроз, ризиків і складання плану оперативного реагування на них.
	Створення сектора фінансової безпеки в рамках юридичного відділу	1) Формування положень щодо відповідальності за розголошення комерційної таємниці; 2) Слідкування за змінами в законодавстві та захист бізнесу від дій і рішень державних органів; 3) Вирішення питань інституційної безпеки у правовідносинах з контрагентами;
Інформаційні	Формування механізму швидкої протидії загрозам для інформаційної безпеки.	1) Облік та аналіз комерційної інформації; 2) Залучання технологій для захисту конфіденційної інформації
Організаційно-технологічні	Більш ефективне управління фінансовою безпекою корпорації	Інтеграція міжнародних досвіду управління та фінансовою безпекою;
Економічні	Збільшення ефективності	1) Здійснення заходів щодо

	використання капіталу корпорації.	покращення ефективності використання ресурсів корпорації; 2) Підвищення фондовіддачі та конкурентоспроможності корпорації;
	Створення можливостей для розвитку корпорації Забезпечення доступу до ресурсів та ринків	Фінансування заходів щодо прогнозування ринкової кон'юнктури, інституційного регулювання діяльності корпорації та забезпечення її ресурсами;
Адміністративні	Встановлення систем безпеки	Створення бар'єрів для доступу до власності корпорації;
Кадрові	Мотивування працівників у системі фінансової безпеки корпорації	1) Впровадження матеріального заохочення. 2) Створення системи морального стимулювання працівників; 3) Створення правил поведінки; 4) Формування комфортної корпоративної атмосфери

Джерело: складено автором на основі [30,31,32, 34,52, 57]

Тому для успішного управління фінансово-економічною безпекою корпорації необхідна ефективна система фінансового менеджменту, здатна забезпечити баланс між інтересами розвитку бізнесу, наявністю відповідних ресурсів та забезпеченням платоспроможності компанії. Основним завданням системи фінансового забезпечення корпорації є створення умов для стабільного зростання корпорації. Основним засобом забезпечення фінансової безпеки є її оцінка. Для цього використовуються інтегральні або індикаторні методи, рідше

методи оцінки на основі аналізу банкрутства. За результатами оцінки можна зробити певні висновки про рівень фінансової безпеки корпорації та вжити конкретних заходів, якщо її потрібно покращити.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРАТ "КИЇВСТАР"

2.1. Характеристика функціонування ПрАТ "Київстар" на ринку

Компанія заснована в 1994 році як "Бридж". Згодом назву було змінено на "Київстар". У 1997 році була запущена мережа мобільного зв'язку. Компанія запустила мобільний сервіс 9 грудня 1997 року. У 1998 році вона першою в Україні надала послуги SMS. У 2000 році "Київстар" першим в Україні надав доступ до мобільного Інтернету за технологією WAP.

У 2004 році «Київстар» вперше в Україні запровадив технологію передачі даних EDGE або 2G.

23 лютого 2015 року «Київстар» придбав ліцензію на надання послуг стандарту UMTS, що належать до третього покоління мобільного зв'язку (3G).

Стан справ на початок 2022 року:

- Доступ до LTE має 90,3 % населення;
- На одного абонента припадає 7,1 гігабайт дата-трафіку;
- Послугами Київстар ТБ у користується 691 тис. абонентів;.
- Кількість абонентів, які користуються мобільним зв'язку - 26,2 млн;
- Кількість абонентів, які користуються фіксованим зв'язком - 1,2 млн

[49, 50];

Основних конкурентів слід ділити за сегментами надання послуг компанії. Так, у сфері мобільного зв'язку головними конкурентами є Vodafone та Lifecell. ПрАТ "Київстар" займає у цьому сегменті 44% ринку. В сфері інтернету конкурентів трохи більше:

- "Укртелеком"
- "ДАТАГРУП"
- "ФРІНЕТ"
- "ВОЛЯ-КАБЕЛЬ"
- "МЕГА ЛІНК"

- "Бізнес і технології"
- "Фарлеп-Інвест"
- Інші оператори

В цьому сегменті ринку Київстар займає тільки 15.5% на липень 2021 року.

Організаційна структура компанії має наступний вигляд. Вищим керівником в компанії є президент. Президент делегує свої повноваження наступним особам:

- Директор з розвитку нових напрямків бізнесу на масовому ринку
- Директор з корпоративних зв'язків
- Директор з розвитку нових напрямків бізнесу
- Директор з розвитку бізнесу на корпоративному ринку
- Директор з розробки діджитал продуктів
- Радник з технічних питань
- Директор із правового забезпечення
- Директор з управління персоналом та розвитку організації
- Директор з регуляторного забезпечення
- Директор з корпоративної стратегії
- Директор з комплаєнс та етики
- Директор з розвитку бізнесу на масовому ринку
- Фінансовий директор
- Директор з інформаційних технологій

Для того, щоб зробити висновки, щодо стану фінансової безпеки компанії, необхідно проаналізувати економічні показники компанії. Побачити їх можна на таблиці 2.1.

Чистий дохід від реалізації, у порівнянні за 2018 роком, в 2020 році збільшився на 5 964 340 тис. грн., або на 31%, а у порівнянні з 2019 роком – на 2 767 024 тис. грн., або на 12,4%.

Собівартість реалізованої продукції також зростала в визначеному періоді. В 2020 році вона збільшилася на 805823 тис. грн., або на 11%, у порівнянні з 2018 роком. Якщо між 2018 та 2019 роками ріст собівартості був незначним, то між 2019 і 2020 він склав 753704 тис. грн., або 9,72%.

Таблиця 2.1

Основні економічні показники ПрАТ "Київстар"

Показник	2018	2019	2020	Відхилення	Темп приросту у %, 2018-2020
				(+/-) 2018-2020	
Чистий дохід	19077607	22274923	25041947	5964340	31%
Собівартість реалізованої продукції	(7701134)	(7753253)	(8506957)	805823	11%
Валовий прибуток	11376473	14521670	16534990	5158517	45%
Фінансові результати від операційної діяльності	8009520	10667923	13010193	5000673	62,5%
Фінансові результати до оподаткування	8337567	10612258	12568235	4230668	50,7%
Чистий прибуток	6837961	8938154	10322053	3484092	51%
Середньооблікова чисельність робітників	2703	3027	3698	995	37%
Середньорічна вартість необоротних активів	15521052	20359974	23527316	8006264	51,6%
Середньорічна вартість	7783053	4311569	2205997	(5577056)	(72%)

оборотних					
активів					

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Не дуже значна зміна собівартості реалізації призвела то гарного зростання валового прибутку між 2018 та 2019 роками, а загалом між 2018 та 2020 роками валовий прибуток виріс на 5 158 517 тис. грн., або на 45%.

Фінансовий результат від операційної діяльності, у порівнянні з 2018, в 2020 році виріс на 5 000 673 тис. грн., або на 62,5%, а якщо порівняти з 2019 роком, то цей показник збільшився на 2 342 270 тис. грн., або на 22%.

Фінансові результати до оподаткування в 2020 році склали 12568235, що на 4 230 668 тис. грн., або на 50,7% більше ніж у 2018 році, порівняно, та на 1 955 977 тис. грн., або на 18% більше ніж у 2019 році.

В такому ж напрямку зростає і чистий прибуток. У порівнянні з 2018 роком, у 2020 він виріс на 3 484 092 тис. грн., або на 51%%, а порівняно.

Середньооблікова чисельність робітників також впевнено зростала на протязі досліджуваного періоду. Якщо в 2018 році ця чисельність складала 2703 працівника, то вже у 2019 їх чисельність була 3027, а в 2020 3698 працівників. Відповідно з 2018 по 2020, кількість робітників зросла на 995 осіб або на 37%.

Середньорічна вартість необоротних активів компанії зростала усі 3 роки. Порівняно з 2018, в 2020 році ця вартість зросла на 8 006 264 тис.грн. або на 51,6.

Єдиним показником, що зменшився за ці три роки це середньорічна вартість оборотних активів. Сумарно з 2018 року середньорічна вартість оборотних активів знизилася на 5577056 тис.грн. або на 72 %.

Узагальнюючи, можна сказати, що ПрАТ "Київстар" є прибутковою компанією, оскільки її прибуток зростає кожного року, попри зростання собівартості реалізації продукції. Проте компанії слід звернути увагу на зменшення середньорічної вартості оборотних активів.

Для завершення ринкового аналізу ПрАТ "Київстар" гарним доповненням будуть SWOT та PESTLE аналізи. SWOT-аналіз - це система, яку

використовують задля визначення конкурентоспроможності позиції компанії. SWOT-аналіз оцінює внутрішні та зовнішні фактори, а також поточний та майбутній потенціал. SWOT аналіз дає можливість виявити та оцінити сильні та слабкі сторони компанії, а також визначити можливості та загрози для компанії. Повний SWOT аналіз можна побачити в таблиці 2.2

Таблиця 2.2

SWOT-аналіз ПрАТ "Київстар"

Сильні сторони	Можливості
1. Першохідник передових технологій. 2. Найбільший телекомунікаційний оператор України 3. Висока частка інвестицій іноземного капіталу 4. Володіє інфраструктурою, яка утворює важливий зв'язок між Європою та Азією.	1. Зростання цифрових платежів. 2. Прискорення мережі 4G через партнерство 3. Зростання користувачів смартфонів 4. Телекомунікаційні послуги, які користуються великим попитом на Інтернет
Слабкі сторони	Загрози
1. Низьке покриття в сільській місцевості 2. Відсутність стабільності абонентської бази	1. Величезна конкуренція з боку численних постачальників. 2. Низькі регуляторні бар'єри, що ведуть до нелегальних постачальників.

Джерело: розроблено автором на основі [50]

Аналіз PESTLE – це інструмент, який використовується для отримання макрозображення промислового середовища. За допомогою PESTLE досліджується, які саме політичні, економічні, соціальні, технологічні, правові та екологічні фактори впливають на діяльність компанії. Це дозволяє компанії сформулювати враження про фактори, які можуть вплинути на новий бізнес або галузь. PESTLE аналіз ПрАТ "Київстар" зображений в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

PESTLE аналіз ПрАТ "Київстар"

Політичні чинники	Економічні
1. Ескалація на сході України може перешкодити операціям. 2. Україна блокує російські сайти.	1. Наднизький ARPU ускладнює виживання. 2. Масштабні втрати робочих місць зменшили витрати на послуги.
Соціальні	Технологічні
1. Зростання попиту через роботу з дому. 2. Високе використання Інтернету серед молоді.	1. Автоматизовані кол-центри стануть нормою 2. 5G принесе революцію в телекомунікації
Юридичні	Екологічні
1. Підписання угоди між Україною та ЄС розширює масштаби	1. Підвищення допустимого рівня електромагнітного випромінювання

Джерело: розроблено автором на основі [50]

Отже, як було сказано вище ПрАТ "Київстар" - це вже давня та велика компанія, яка на даний займає найбільшу частку ринку, доволі справедливо вважається флагманом серед компаній, що надають послуги мобільного зв'язку, інтернету, телекомунікаційні послуги тощо. Якщо розглядати фінансову звітність, то можна побачити, що компанія стабільно підвищує свій чистий прибуток, збільшилася кількість працівників, але знизилася вартість оборотних активів. Після проведення SWOT-аналізу було виділено, що сильними сторонами компанії є те, що вона є найбільшим оператором в країні, має розвинену інфраструктуру тощо. Водночас у компанії проблема з розвитком інфраструктури в сільській місцевості та відсутність стабільної абонентської бази.

2.2. Аналіз фінансової безпеки ПрАТ "Київстар"

Перед проведенням комплексної діагностики компанії, потрібно уважно розглянути та проаналізувати показники прибутку та витрат, так як саме вони

найбільше впливають на значення та зміни коефіцієнтів фінансової безпеки [35].

Перевірка показників фінансових результат ставить перед собою такі завдання:

1. Спрогнозувати вірогідність отримання прибутку відповідно до тих ресурсів компанії, що в наявності;
2. Проведення постійного контролю за будь-якими змінами прибутку компанії;
3. Пошук нових джерел ресурсів для забезпечення прибутку та підвищення рентабельності компанії [36];

Основними джерелами інформації в аналізі фінансових результатів прибутку є фінансова звітність форма № 1 "Баланс" та форма № 2 "Звіт про фінансові результати"(додатки А, Б, В, Г, Д, Ж) за 2018, 2019 та 2020 роки.

Розглянемо сегментацію та формування прибутку компанії, які зображений на таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Сегментація та формування прибутку ПрАТ "Київстар"

Показники	2018	2019	2020	Зміни між 2018-2020		Зміни між 2019-2020	
				У числовому виражені	%	У числовому виражені	%
Чистий дохід від реалізації	19077607	22274923	25041947	5964340	31	27067024	12
Собівартість реалізованої продукції	(7701134)	(7753253)	(8506957)	805823	11	753704	10
Валовий прибуток	11376473	14521670	16534990	55158517	45	2013320	14
Адміністративні	(1614030)	(1423025)	(1686913)	72883	5	263888	19

витрати							
Витрати на збут	(1665605)	(1956401)	(1967636)	302031	18	11235	0,6
Фінансовий результат від операційної діяльності	8009520	10572331	13010193	5000673	63	2437862	23
Інші фінансові доходи	563391	332973	50022	-513369	-91	-282951	-85
Інші доходи	69056	28056	49733	-19323	-28	21677	77
Фінансові витрати	(7185)	(344745)	(429826)	422641	5882	85081	25
Інші витрати	(297215)	(71949)	(111887)	-185328	-62	39938	56
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	8337567	10612258	12568235	4230668	50,7	1955977	18
Податок на прибуток від звичайної діяльності	(1499606)	(1674104)	(2246182)	746576	49,8	572078	34
Чистий прибуток	6837961	8938154	10322053	3484092	51	1383899	15,5

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Роглянувши зазначені в таблиці 2.4 показники можна розподілити їх ті, що позитивно впливають на кінцевий прибуток та ті, що мають негативний вплив. До позитивних відносяться наступні:

1. Чистий дохід від реалізації в 2020 зріс приблизно в 1,31 рази порівняно з 2018, та приблизно в 1,12 рази порівняно з 2019.

2. Інші доходи хоч і знизилися в 2019, але в 2020 знову зросли, хоч і не досягли рівня 2018 року. Отже з 2018 року вони зменшились на 28%, але вже з 2019 зросли на 77%. Можна це розглядати, як відновлення тенденції на зростання.
3. Останній позитивний вплив спричинило зменшення інших витрат. Загалом з 2018 року вони знизилися на 62%, проте зросли на 56% порівняно з 2019 роком.

Тепер розглянемо ті пункти, що навпаки негативно впливають на кінцевий прибуток:

1. По-перше зросла собівартість реалізованої продукції. Найбільш суттєво вона зросла в проміжку між 2019 та 2020 роками на 10%. Загально за весь досліджуваний період собівартість зросла в 1.1 рази.
2. Адміністративні витрати хоч і знизилися в 2019 році, але, нажаль, в 2020 знову зросли і перевищили показник 2018 року. Порівняно з 2018 роком, вони стали більше на 5%, а з 2019 - на 19%.
3. Витрати на збут на відміну від адміністративних, зростали стабільно. В проміжку 2018-2020 років вирости на 18%, в проміжку 2019-2020 - на 0,6%.
4. Інші фінансові доходи за 3 роки впали приблизно в 10 разів. з 2018 по 2020 показник знизився 91%.
5. Фінансові витрати також сильно зросли. Особливо сильне зростання сталося в 2019 році. Загалом, порівняно з 2018 роком, фінансові витрати зросли на 5882%.
6. Останнім негативним фактором для чистого прибутку, є податок на прибуток. Хоча зростання цього показника спричинене в першу чергу зростанням доходу від реалізації.

Інформація наведена в таблиці 2.4 говорить про те, що ПрАТ "Київстар" було прибутковим увесь досліджуваний період. Негативно на прибуток від операційної діяльності впливають такі статті витрат, як адміністративні та

витрати на збут. З отриманих результатів робимо висновок, що в компанії значно зросли фінансові витрати. Це може бути пов'язано з простроченням виплат за кредитами. В той час інші фінансові доходи знизилися.

Також потрібно провести детальний аналіз операційних витрат. Їх складові можна побачити в таблиці табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Сегментація операційних витрат ПрАТ "Київстар"

Показники	2018	2019	2019	Зміни між 2018-2020		Зміни між 2019-2020	
				У числовому вираженні	%	У числовому вираженні	%
Матеріальні затрати	286 367	111 271	161 294	-125073	43,7	50023	45
Витрати на оплату праці	1167816	1419434	1709248	541432	46	289814	20
Відрахування на соціальні заходи	191582	244057	312569	120987	63	68512	28
Амортизація	2285053	3160134	3979062	1694009	74	818928	26
Інші операційні витрати	7241203	6898548	6065128	-1176075	-16	-833420	-12
Разом	11172021	11833444	12227301	1055280	9,4	393857	3

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Провівши аналіз динаміки показників елементів операційних витрат у таблиці 2.2.2, можна зробити певні висновки:

- Діяльність компанії не дуже матеріаломістка, оскільки показник матеріальних затрат не дуже високий.
- Витрати на працівників (оплата праці та відрахування на соціальні заходи) за досліджуваний період зросли, на 46% і 63% відповідно.

На мою думку це пов'язано з тим, що середньооблікова кількість працівників в компанії зросла, що було зазначено в таблиці 2.1.

- Витрати на амортизацію зросли на 74 % за три роки.
- А ось показник інших операційних витрат (штрафи, витрати на дослідження тощо) навпаки знизився з 2018 по 2020 на 16%.

Мета аналізу ліквідності балансу полягає у визначенні співвідношення статей активів зі статтями пасивів. Активи ранжуються від найбільш ліквідних до найбільш важкореалізуємих. Ранжування ж пасивів йде від найбільш термінових зобов'язань до постійних пасивів. Якщо виконується певна рівність, то це свідчить про те, що баланс корпорації є ліквідним і корпорація є платоспроможною. Групування активів і пасивів було проведено в таблиці 2.6 та таблиці 2.7 відповідно [15].

Таблиця 2.6

Групування активів для аналізу ліквідності

Стаття активу	2018	2019	2020
Абсолютно ліквідні активи А1	7040115	1056593	1339380
Швидко реалізуємі активи А2	1029853	863380	832765
Повільно реалізуємі активи А3	163350	149318	170558
Важко реалізуємі активи А4	18326480	22394425	24661156

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Таблиця 2.7

Групування пасивів для аналізу ліквідності

Стаття пасиву	2018	2019	2020
---------------	------	------	------

Найтерміновіші зобов'язання (П1)	680374	952929	1043150
Короткострокові пасиви (П2)	6339348	6543819	6571240
Довгострокові пасиви (П3)	783013	756713	968582
Постійні пасиви (П4)	17077591	16210255	18420893

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Зробивши групування активів та пасивів, можна перевірити за допомогою спеціальної рівності, чи є баланс ПрАТ "Київстар" ліквідним або ж ні. Для абсолютної ліквідності повинна бути наступна рівність:

$$A1 > П1, A2 > П2, A3 > П3, A4 < П4$$

Але, як можна побачити така рівність не досягається в жодному році. В 2018 році вона має вигляд $A1 > П1, A2 < П2, A3 < П3, A4 > П4$. На 2019 - $A1 > П1, A2 < П2, A3 < П3, A4 > П4$. На 2020 - $A1 > П1, A2 < П2, A3 < П3, A4 > П4$.

Отже можна побачити, що рівність виконується лише частково, що свідчить про те, що баланс ПрАТ "Київстар" тільки відносно ліквідний. Це спричинено надлишком активів, що важко реалізуються, та нестачею повільно та швидко реалізуємих активів. Далі визначимо коефіцієнти ліквідності ПрАТ "Київстар" (таблиця 2.8)

Таблиця 2.8

Коефіцієнти ліквідності ПрАТ "Київстар"

Показник	Норматив	2018	2019	2020
Коефіцієнт поточної ліквідності	1-2	0,84	0,25	0,27
Коефіцієнт швидкої	0,5-1,5	0,83	0,24	0,27

ліквідності				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,1-0,2	0,7	0,1	0,16

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Проаналізувавши коефіцієнти поточної ліквідності ПрАТ "Київстар" та їх динаміку, ми отримали результат, що в 2018, 2019 та 2020 роках компанія не має можливості для покриття своєї заборгованості за рахунок свого оборотного капіталу. Так наприклад, в 2018 році компанія мала лише 0,84 гривень на 1 гривню своїх поточних зобов'язань. В 2019 році цей показник сильно знизився і становив вже 0,25 гривень на кожну гривню зобов'язань. В 2020 трохи підвищився до 0,27 гривень на гривню зобов'язань. якщо даний коефіцієнт не зросте до нормативного варіанту, це призведе до зниження довіри до компанії.

Коефіцієнт швидкої ліквідності, відображає можливість компанії погасити короткострокові зобов'язання за допомогою високоліквідних активів. Цей показник є більш точним, ніж коефіцієнт поточної ліквідності, так як дозволяє виключити менш ліквідні активи. За розрахунками, ми визначили, що найбільш позитивним цей показник був в 2018 році. Тоді на 1 гривню поточних зобов'язань в компанії було 0,84 гривні. Але як і з попереднім коефіцієнтом, в 2019 та 2020 роках, показник стали нижче, 0,24 гривні в 2019 та 0,27 гривень в 2020. Це свідчить про те, що в компанії з'явилися проблеми з платоспроможністю.

І останній показник, це коефіцієнт абсолютної ліквідності. Цей показник демонструє ту частку поточних зобов'язань, яку можна погасити негайно. За результатами ми дізналися, що в 2018, даний показник перевищував нормативне значення, і складав 0,7 гривень на гривню зобов'язань. В наступні два роки показник знизився, але залишався в рамках норми, 0,1 гривень в 2019 та 0,16 гривень в 2020.

Далі необхідно здійснити аналіз фінансової стійкості ПрАТ "Київстар". Він здійснюється з використанням даних консолідованого балансу корпорації,

дає уявлення про джерела фінансування ресурсів корпорації, фінансову стійкість і ступінь залежності корпорації від позикового капіталу.

В процесі аналізу фінансової стійкості розраховуються такі коефіцієнти, як коефіцієнт фінансової автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт концентрації позикового капіталу, коефіцієнт фінансової стабільності, коефіцієнт маневреності власного капіталу, коефіцієнт фінансової стійкості тощо [1].

Для більш детальної характеристики фінансової стійкості ПрАТ "Київстар" необхідно провести аналіз відносних показників, що характеризують фінансову стійкість (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Відносні показники фінансової стійкості ПрАТ "Київстар"

Показник	2018	2019	2020
Сума власних обігових коштів	-1 590 805	-8 707 238	-13 252 526
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	-0,24	-4,21	-5,66
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	-25,74	-131,57	-257,41
Коефіцієнт покриття запасів	8,59	-103,74	-212,19
Коефіцієнт фінансової автономії	0,67	0,56	0,42
Коефіцієнт фінансової залежності	1,49	1,79	2,37
Коефіцієнт маневреності	-0,06	-0,36	-0,49

власного капіталу			
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,33	0,44	0,58
Коефіцієнт фінансової стабільності	-0,20	-0,81	-0,85
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,69	0,66	0,68

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Провівши розрахунки коефіцієнтів, наведених у таблиці 2.9., можна зробити наступні висновки щодо фінансової стійкості ПрАТ "Київстар":

- Показник власних обігових коштів, це сума яка доступна для звичайної операційної діяльності. І він у нас увесь досліджуваний період від'ємний. Це означає, що в компанії немає достатньої кількості коштів для безперебійної діяльності, при використанні тільки власних постійних фінансових ресурсів. Для вирішення цієї проблеми, необхідно залучати додаткові сторонні кошти.
- Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами демонструє чи здатна компанія фінансувати свій оборотний капітал за допомогою власних обігових коштів. Тут у нас за усі три роки досліджуваного періоду даний коефіцієнт є від'ємним, що свідчить про залежність від зовнішніх кредиторів.
- Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів - це показник достатньої кількості коштів для забезпечення безпроблемної діяльності. І знову ж, за весь досліджуваний період, даний показник від'ємний. І при цьому має місце тенденція до зниження. Це говорить про те, що компанії все більше і більше необхідний позиковий капітал. Це можна частково вирішити провівши оптимізацію оборотних та необоротних активів, що

вивільнить частину фінансових ресурсів для підвищення власного капіталу.

- Наступним іде коефіцієнт покриття запасів. Він демонструє достатню наявність джерел фінансування для формування запасів. В нормальному стані повинен бути більше 1. За 2018, 2019 та 2020 показник є від'ємним з тенденцією до зниження. Можливим виходом з цієї ситуації є докапіталізація.
- Коефіцієнт фінансової автономії є одним з найбільш важливих показників фінансової стійкості. Цей показник показує скільки активів компанія може профінансувати за рахунок власних фінансових ресурсів. Так наприклад в 2018 році компанія могла профінансувати самостійно 67% активів. В 2019 вже 56%, а в 2020 - тільки 42%. Хоч показник і знаходиться в нормативних рамках, але має місце тенденція до зниження.
- Коефіцієнт фінансової залежності вказує здатність компанії здійснювати свою прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі. В 2018 цей показник склав 1,49 гривень фінансових ресурсів на одну гривню власних коштів, в 2019 - 1,79 гривень, а в 2020 - 2,37 гривень. Зростання показника свідчить про залучання позикового капіталу.
- Коефіцієнт маневреності власного капіталу дає зрозуміти, яка частина власного капіталу компанії може йти на фінансування оборотних активів, а яка на необоротні активи. Нормою є значення 0,1 і більше, але в нашому випадку, воно знову від'ємне за весь досліджуваний період. Це означає, що довгострокові кошти спрямовані на фінансування необоротних активів, в той час як для оборотних активів необхідний позиковий капітал.
- Коефіцієнт концентрації позикового капіталу є другим найбільш важливим показником. Він показує рівень левереджа в компанії,

тобто який відсоток активів фінансується за допомогою позикового капіталу. Так в 2018 позиковим капіталом фінансувалося 33% активів, в 2019 - 44%, в 2020 вже 58%. Тобто поки цей показник зростає, коефіцієнт фінансової автономії паралельно знижується.

- Коефіцієнт фінансової стабільності говорить про можливість компанії відповідати за своїми зобов'язаннями в середньостроковій та довгостроковій перспективі. В ході розрахунків даний показник за весь період 2018-2020 років є від'ємним. Це не обов'язково свідчить про банкрутство, але говорить про наявність певних фінансових ризиків.
- І останній показник - коефіцієнт фінансової стійкості. Цей показник демонструє спроможність компанії зберігати платоспроможність в довгостроковій перспективі. Нормою є значення 0,7-0,9. В досліджуваному періоді показник компанії радикально не змінювався, проте все одно не досягає нормативного значення. Максимальне значення було у 2018 році - 0,69, потім в 2019 знизилося до 0,66, а в 2020 знову зросла до 0,68. Ці результати свідчать про те, що в довгостроковій перспективі компанія має недостатню фінансову стійкість.

Таким чином, проаналізувавши відносні показники фінансової стійкості ПрАТ "Київстар" можна сказати, що за досліджуваний період більшість показників, або погіршилися, або залишилися незмінними, хоча навіть частина тих, що погіршилися, залишаються в нормативних рамках. Головний момент, який хотілося б виділити, це те, що ПрАТ "Київстар" все більше залучає позиковий капітал, і хоча показник фінансової стійкості поки не є катастрофічним, але їм треба переглядати свою фінансову стратегію, бо при такій тенденції, в довгостроковій перспективі ситуація погіршиться.

Таблиця 2.10

Абсолютні показники фінансової стійкості

Показник	2018	2019	2020
Власний капітал	16735315	13686590	11408277
Необоротні активи	18326480	22394425	24661156
Довгострокові зобов'язання	342276	2523665	7012616
Поточні зобов'язання	7802735	8253461	8582966
Запаси	61814	66181	51485
Короткострокові кредити банків	0	0	140416
Власні джерела формування запасів	-1591165	-8707835	-13252879
Власні і довгострокові позикові джерела формування запасів	-1248889	-6184170	-6240263
Загальна величина основних джерел формування запасів	-1248889	-6184170	-6099847
Надлишок або нестача власних оборотних коштів	-1652979	-8774016	-13304364
Надлишок або нестача власних і довгострокових позикових джерел формування запасів	-1310703	-6250351	-6291748
Надлишок або нестача загальної величини основних джерел формування запасів	-1310703	-6250351	-6151332

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

В табл. 2.10 представлено абсолютні показники фінансової стійкості підприємства.

У результаті тримірний показник має наступний вигляд - (S - 0,0,0). Отриманий результат свідчить про те, що компанія знаходиться в стані фінансової стійкості, який має назву - кризовий фінансовий стан. Це означає, що в компанії не вистачає джерел для фінансування. Рівноважність балансу забезпечується залучанням додаткових позикових коштів. Інакше компанії загрожує банкрутство.

Наступним етапом аналізу фінансової безпеки ПрАТ "Київстар" є аналіз коефіцієнтів ділової активності. Отримані результати можна побачити в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Показники ділової активності

Показник	2018	2019	2020
Коефіцієнт оборотності активів	0,82	0,90	0,97
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,45	5,17	11,35
Оборотність оборотних активів, днів	148,91	70,65	32,15
Коефіцієнт оборотності запасів	341,85	348,06	425,64
Оборотність запасів, днів	1,07	1,05	0,86
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	16,04	23,83	29,88
Оборотність дебіторської заборгованості, днів	22,76	15,32	12,21
Коефіцієнт	3,16	2,77	2,97

оборотності кредиторської заборгованості			
Оборотність кредиторської заборгованості, днів	115,62	131,55	122,70
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,13	1,46	2
Оборотність власного капіталу, днів	324,05	249,25	182,89

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

За проведеним аналізом можна зробити наступні висновки:

- Коефіцієнт оборотності активів показує ефективність використання активів компанії. Він демонструє на яку суму товарів та послуг реалізовано на одну гривню залучених активів. Позитивним знаком для цього показника є його зростання. В випадку ПрАТ "Київстар", з 2018 року даний показник збільшився на 0,15 гривень, і у 2020 досяг значення 0,97 гривень товарів та послуг на 1 гривню залучених коштів.
- Наступний показник показує ефективність використання оборотних активів. Як і з попереднім показником позитивною для нього є динаміка зростання. З 2018 коефіцієнт виріс на 8,9 гривень і в 2020 році становив 11,35 гривень товарів і послуг на 1 гривню оборотних активів. Про зростання ефективності також свідчить зниження тривалості обороту оборотних активів. В цілому тривалість обороту зменшилася на 117 днів.
- Коефіцієнт оборотності запасів допомагає з'ясувати ефективність використання запасів компанії. У ПрАТ "Київстар" в 2018 році цей показник склав 341,85, в 2019 - 348,06, в 2020 - 425,64 обороти на

рік. Тривалість же обороту в 2020 році склала 0,86 днів. Водночас варто пам'ятати про не дуже високий обсяг запасів компанії.

- Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості дає розуміння щодо ефективності управління заборгованістю дебіторів (клієнтів). Як і попередні показники, тут знову можна спостерігати позитивну тенденцію зростання. У порівнянні з 2018 роком, в 2020 році оборотність збільшилася на 13,84, а з 2019 роком - на 6,05. Додатково про ефективність управління заборгованістю вказує зменшення тривалості оборотності дебіторської заборгованості. В 2020 році вона склала 12,21 днів, в той час як у 2018 році цей показник складав 22,76 днів.
- Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості тісно пов'язаний з попереднім показником. Наприклад, якщо Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості перевищує коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, це означає, що за рахунок залучених коштів компанія фінансує своїх дебіторів, а не власні операції. В нашому випадку це не так, і можна сказати, що позиковий капітал іде на операційну діяльність.
- Коефіцієнт оборотності власного капіталу, дає розуміння того, наскільки ефективно здійснюється управління власним капіталом. Чим вище цей показник тим краще. В проміжку між 2018 та 2020 роками він виріс 0,87 гривень товарів та послуг на 1 гривню залучених коштів власників, і досяг значення 2 гривень. Тривалість обороту власного капіталу ж знизилася з 324 днів до 183 днів.

Отже, показники ділової активності в основному позитивні.

І остання частина детального аналізу фінансової безпеки це розрахунок рентабельності. Рентабельність – це такий показник, який дає характеристику рівня віддачі витрат або ефективності використання ресурсів компанії, які є в наявності, в процесі ділової активності компанії (таблиця 2.12) [5,2].

Таблиця 2.12

Показники рентабельності

Показник	2018	2019	2020
Рентабельність активів (ROA)	0,29	0,36	0,40
Рентабельність власного капіталу (ROE)	0,40	0,59	0,82
Рентабельність продукції	0,89	1,15	1,21
рентабельність продажу	0,36	0,40	0,41

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

Провівши аналіз основних показників рентабельності, вдалося з'ясувати, що в цілому ПрАТ "Київстар" є рентабельною компанією. Наприклад рентабельність за три роки зросла на 11% і склала 0,40 гривень на одну вкладену гривню активів. Це в свою чергу спричинено зростанням чистого прибутку. ROE також зростав увесь досліджуваний період, що з одного боку говорить про ефективність використання власного капіталу, але в той же час, було зазначено, що власний капітал поступово знижувався, а позиковий, навпаки, збільшувався. Тобто зростання ROE забезпечується кредитними коштами. Інші коефіцієнти також зростали за весь досліджуваний період, і це говорить про те, що сама операційна діяльність підприємства іде достатньо ефективно. Отже, з рентабельністю в ПрАТ "Київстар" на даному етапі все в порядку.

Отже, після проведення комплексного аналізу фінансової безпеки ПрАТ "Київстар" можна побачити стан фінансової безпеки в повній мірі. Як було сказано в попередньому підрозділі компанія є прибутковою, і її чистий прибуток за весь досліджуваний період зростав. На його зростання позитивно вплинуло зростання чистого доходу від реалізації, відновлення зростання інших доходів, а також зменшення інших витрат. В той же час зросли також собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут,

фінансові витрати, а інші фінансові доходи сильно знизилися, і це все хоч і негативно вплинуло на кінцевий прибуток, але він все одно продемонстрував тенденцію до зростання. Після сегментації операційних витрат, було виявлено зростання більшості показників, за виключенням інших операційних витрат. Далі було проведено групування активів і пасивів та розрахунок коефіцієнтів ліквідності. Групування продемонструвало, що в компанії є певна нестача ліквідних активів. Розрахунок показників ліквідності показав, що в компанії є або виникнуть в майбутньому проблеми з платоспроможністю. Наступним кроком було проведення аналізу фінансової стійкості. Для цього були розраховані показники відносної та абсолютної фінансової стійкості. І знову ж таки результати були не цілком задовільні. Було виявлено, що компанія з кожним роком збільшує концентрацію позикового капіталу, в той час як власний капітал поступово знижується. Це може призвести до проблем з довірою кредиторів в довгостроковій перспективі та зробити компанію повністю залежною від позикового капіталу. Результати аналізу ділової активності були більш позитивними. Вони показали, що в цілому компанія ефективно використовує свої активи, дебіторську заборгованість або власний капітал, що позитивно впливає на операційну діяльність компанії. Показники рентабельності також позитивні. Прослідковується тенденція до зростання, що демонструє зростання чистого прибутку. Отже, для фінансової безпеки ПрАТ "Київстар" можна виділити дві проблеми - недостатня ліквідність активів та тенденція до зловживання позиковим капіталом.

2.3. Розрахунок ймовірності банкрутства ПрАТ "Київстар"

Діагностика стану фінансової безпеки не буде повною без аналізу вірогідності банкрутства. Для цього ми використаємо п'ять моделей: Альтмана, Ліса, Таффлера, Терещенка та Спрінгейта. Спочатку змоделюємо вірогідність банкрутства за методикою Альтмана (1968) (таблиця 2.13). Формула враховує коефіцієнти прибутковості, кредитного плеча, ліквідності, платоспроможності та активності [54].

Таблиця 2.13

Дані для розрахунку ймовірності банкрутства за моделлю Альтмана

Показник	2019	2020
X1	-0,25	-0,23
X2	0,37	0,38
X3	0,43	0,47
X4	1,27	0,88
X5	0,91	0,93
Z	3,31	3,26

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

$$Z_{2019} = 1,2 * (-0,25) + 1,4 * 0,37 + 3,3 * 0,43 + 0,6 * 1,27 + 0,999 * 0,91 = 3,31$$

$$Z_{2020} = 1,2 * (-0,23) + 1,4 * 0,38 + 3,3 * 0,47 + 0,6 * 0,88 + 0,999 * 0,93 = 3,26$$

За отриманим результатом можна побачити, що за моделлю Альтмана в ймовірність банкрутства є низькою, оскільки Z 2019 та Z 2020 більше 3.

Наступною іде модель Ліса (1972). Розрахунок наведений у таблиці 2.14

Таблиця 2.14

Дані для розрахунку ймовірності банкрутства за моделлю Ліса

Показник	2019	2020
X1	0,08	0,09
X2	0,43	0,48
X3	0,52	0,38
X4	1,27	0,73
Z	0,0755	0,1233

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

$$Z_{2018} = 0,063 * 0,08 + 0,092 * 0,43 + 0,057 * 0,52 + 0,001 * 1,27 = 0,0755$$

$$Z_{2019} = 0,063 * 0,9 + 0,092 * 0,48 + 0,057 * 0,38 + 0,001 * 0,73 = 0,1233$$

Граничним значенням в цій моделі є 0,037. Якщо Z нижче цього нормативу, це свідчить про високу загрозу банкрутства. В нашому випадку показники за 2019 та 2020 більше за граничне значення, а отже ймовірність банкрутства низька.

Далі перевіримо шанс банкрутства, використовуючи модель Таффлера (1977). Розрахунки наведені в таблиці 2.15.

Таблиця 2.15

Дані для розрахунку ймовірності банкрутства за моделлю Таффлера

Показник	2019	2020
X1	1,28	1,52
X2	0,19	0,15
X3	0,34	0,32
X4	0,91	0,93
Z	0,91	1,03

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

$$Z_{2019} = 0,53 * 1,28 + 0,13 * 0,19 + 0,18 * 0,34 + 0,16 * 0,91 = 0,91$$

$$Z_{2020} = 0,53 * 1,52 + 0,13 * 0,15 + 0,18 * 0,32 + 0,16 * 0,93 = 1,03$$

Граничним значенням в цій моделі є 0,2. Значення Z нижче нього означає високу вірогідність банкрутства. ПрАТ "Київстар" за цією моделлю банкрутство не загрожує.

Передостанньою моделлю є модель Терещенка. Результати наведені в таблиці 2.16.

Таблиця 2.16

Дані для розрахунку ймовірності банкрутства за моделлю Терещенка

Показник	2019	2020
X1	2,70	2,92
X2	2,96	3,15
X3	0,37	0,38
X4	0,40	0,41
X5	0,003	0,002

X6	0,91	0,93
Z	10,0787	10,5756

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

$$Z_{2019} = 1,5 * 2,70 + 0,08 * 2,96 + 10 * 0,37 + 5 * 0,40 + 0,3 * 0,003 + 0,1 * 0,91 = 10,0787$$

$$Z_{2020} = 1,5 * 2,92 + 0,08 * 3,15 + 10 * 0,38 + 5 * 0,41 + 0,3 * 0,002 + 0,1 * 0,93 = 10,5756$$

Отримані результати свідчать про те, що банкрутство не загрожує, так як Z_{2019} та Z_{2020} більше 2.

І остання модель - це модель Спрінгейта. Розрахунку продемонстровані в таблиці 2.17

Таблиця 2.17

Дані для розрахунку ймовірності банкрутства за моделлю Спрінгейта

Показник	2019	2020
X1	-0,25	-0,23
X2	0,43	0,47
X3	1,76	1,93
X4	0,32	0,32
Z	2,3522	2,6078

Джерело: Розроблено автором за допомогою Додатків А,Б,В,Г,Д,Е

$$Z_{2019} = 1,03 * (-0,25) + 3,07 * 0,43 + 0,66 * 1,76 + 0,4 * 0,32 = 2,3522$$

$$Z_{2020} = 1,03 * (-0,23) + 3,07 * 0,47 + 0,66 * 1,93 + 0,4 * 0,32 = 2,6078$$

Граничне значення для досягнення мінімальної вірогідності банкрутства становить 2,45. В 2019 році Z був трохи нижче норми, але в 2020 покращився. Отже і за цим показником вірогідність банкрутства мінімальна.

Отже після проведення аналізу вірогідності банкрутства за моделями Альтмана, Ліса, Таффлера, Терещенка та Спрінгейта, було з'ясовано що банкрутство на даному етапі компанії не загрожує. Але варто пам'ятати

результати отримані в попередньому підрозділі, так як у випадку їх погіршення, ймовірність банкрутства може зрости.

РОЗДІЛ III. ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРАТ "КИЇВСТАР"

3.1. Вдосконалення механізму функціонування фінансової безпеки ПрАТ "КИЇВСТАР"

Як було з'ясовано в попередньому розділі основною загрозою для фінансової безпеки ПрАТ "Київстар" є проблема з ліквідністю активів та зловживання позиковим капіталом. У цьому розділі ми спробуємо надати рекомендації для вирішення цих

Розпочнемо з ліквідності. Головна проблема ліквідності та платоспроможності організації в тому, що основні оборотні активи компанії це активи, які важко реалізуються, а короткострокові зобов'язання поступово зростають, в той час, як активи, які швидко реалізуються поступово знизилися.

Ліквідність можна підвищити:

- Зменшенням короткострокових зобов'язань;
- Збільшенням оборотних активів [56].

Виходячи з структури балансу, що склалася, можна використовувати найбільш ефективний та простий спосіб зміни показників ліквідності - реструктуризацію короткострокових кредитів та позик у довгострокові. Також можна використати спеціальні інструменти для управління оборотними коштами компанії з метою реструктуризації активів для підвищення кількості ліквідних активів компанії та скорочення обсягу активів, які важко реалізувати [28]. Зокрема, можна переглянути структуру запасів ПрАТ "Київстар" з метою виявлення ще не задіяних резервів для підвищення платоспроможності.

Ми також можемо покращити ліквідність компанії, прискоривши оборотність активів. Ресурси, що вивільняються завдяки прискоренню оборотності оборотних активів, мінімізують запозичення. Це досягається за рахунок скорочення періоду обертання компонентів оборотного капіталу. [10].

Узагальнено, міри по підвищенню ліквідності та платоспроможності мають наступний вигляд (рисунок 3.1)

Рис. 3.1 Заходи по підвищенню ліквідності та платоспроможності компанії.

Джерело: складено автором на основі [32]

Наступною проблемою є зростання концентрації позикового капіталу. Найкращим виходом з цього положення є збільшення власного капіталу. Збільшення власного капіталу та досягнення оптимального співвідношення позикового та власного капіталу є найбільш безризиковим способом поповнення джерел формування фінансових ресурсів організації.

Як основні переваги власного капіталу можна виділити:

- простота залучення та висока норма прибутку;
- низький ризик втрати фінансової стійкості

Джерела збільшення власного капіталу можна поділити на зовнішні і внутрішні таблиця 3.1.

Таблиця 3.1

Джерела збільшення власного капіталу

Внутрішні	Зовнішні
Чистий прибуток	Додаткові внески від власників
Амортизаційні відрахування	Фінансова допомога (від держави)
Реалізація продукції	

Джерело: розроблено автором на основі [38]

Збільшення власного капіталу може бути здійснене внаслідок накопичення або консервації нерозподіленого прибутку з метою основної діяльності з обмеженням її використання на невиробничі цілі, а також внаслідок розподілу чистого прибутку на резервні фонди, що утворюються відповідно до установчих документів.

Важливо при цьому дотримуватись граничного розміру резервного фонду, який безпосередньо залежить від розміру статутного капіталу. Наприклад, ПрАТ "Київстар" може створити резервний фонд та формувати його, відраховуючи кожен рік по 5% від чистого прибутку компанії.

Також ПрАТ "Київстар" рекомендується збільшення Статутного капіталу шляхом додаткових внесків засновників, що можливо здійснити на чергових або позачергових зборах засновників, які у будь-якому разі необхідні при вжитті антикризових заходів щодо запобігання погіршенню фінансового стану Товариства.

При створенні резервного фонду, збільшення Статутного капіталу вплине на розмір резервного фонду, отже, і на збільшення власних коштів компанії, що позитивно вплине одночасно ряд показників, які характеризують ефективність його діяльності.

Амортизаційні відрахування – одне з найбільш стабільних джерел самофінансування підприємства, які надходять у складі коштів за послуги. Розмір амортизації залежить від методу її нарахування. Враховуючи частку основних засобів в активі балансу ПрАТ "Київстар", амортизаційні відрахування можуть стати суттєвою підмогою у нарощуванні власних джерел фінансування.

При цьому, як згадувалося раніше, необхідно провести інвентаризацію основних засобів компанії. Залежно від отриманих результатів, всі основні засоби слід згрупувати за ступенем зношування, у тому числі й моральним. Також виявити активи, які не використовуються, які можна реалізувати або здати в оренду, тим самим збільшивши власний капітал ПрАТ "Київстар". У перспективі необхідно більш ретельно проводити оцінку ефективності та доцільності придбання тих чи інших основних засобів.

Отже, було надано рекомендації, щодо підвищення ліквідності та платоспроможності компанії, а також ідеї та джерела підвищення власного капіталу, для зниження залежності від позикового капіталу. На мою думку, пріоритет треба надати збільшенню власного капіталу.

3.2. Впровадження інформаційного забезпечення фінансової безпеки корпорації

Інформаційне забезпечення фінансової безпеки є інформацією, що формується у процесі роботи організації, призначену для ефективного управління та досягнення стратегічних орієнтирів.

Дані обліку є основним джерелом, що відображає реальну картину діяльності окремої корпорації, що свідчить про важливу роль обліку.

Вхідною інформацією є дані про господарську діяльність корпорації, вихідною інформацією є звіти, звітність та їх показники.

У системі інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової безпеки виділяють вхідну інформацію, методи опрацювання інформації, систему показників, вихідну інформацію [44].

Джерела даних, що використовуються в аналітичних цілях поділяються на облікові та позаоблікові. До облікових джерел відносяться дані бухгалтерського обліку та фінансова звітність, дані статистичного та оперативного обліку та звітності.

Позаоблікові джерелами є документи, що регламентують фінансово-господарську діяльність організації.

Вхідною інформацією є і фінансова звітність, в якій відображаються дані про фінансове положення корпорації на звітну дату, фінансовий результат від її ділової активності та рух грошових коштів за звітний період.

Механізм забезпечення фінансової безпеки на основі її інформаційно-аналітичного забезпечення являє собою систему засобів та методів впливу на розробку та реалізацію управлінських рішень, спрямованих на забезпечення захисту фінансових інтересів корпорації від різних загроз.

Механізм інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової безпеки корпорації включає такі елементи:

- безперервний моніторинг фінансового стану корпорації на основі даних обліку, зовнішньої та внутрішньої звітності з метою виявлення, прогнозування та запобігання загрозам фінансової складової економічної безпеки;
- визначення порогових значень фінансових показників, несприятливі відхилення яких викликають нестабільність фінансового становища;
- діяльність служб та підрозділів корпорації щодо виявлення та попередження загроз фінансовому стану [47].

Основним завданням інформаційно-аналітичної діяльності в рамках забезпечення фінансової безпеки корпорації є своєчасне подання достовірної вичерпної інформації про зовнішні та внутрішні загрози шляхом інтеграції бухгалтерського фінансового, управлінського, податкового обліку, внутрішнього контролю та аудиту в єдину інформаційну систему, що забезпечує підготовку та прийняття управлінських рішень, сприяють підвищенню фінансової безпеки корпорації.

Отже в першу чергу механізм інформаційного забезпечення фінансової безпеки слугує для своєчасного виявлення потенційних або теперішніх проблем, і при його нормальній роботі можна нейтралізувати ці проблеми завчасно. В ПрАТ "Київстар" впровадження цього механізму було б доцільним.

3.3. Кадрове забезпечення фінансової безпеки корпорації

У сучасних ринкових умовах основним обов'язком керівництва окремої корпорації є запобігання негативному впливу на фінансову безпеку шляхом усунення або зменшення ризиків і загроз, включаючи ті, що пов'язані з людськими ресурсами, інтелектуальним потенціалом співробітників тощо. З цього виходить, що кадрова безпека спрямована насамперед на співпрацю з працівниками корпорації, та на розробку та підтримання етичних і трудових стандартів, що захищають інтереси корпорації.

Основні складові політики кадрової безпеки:

1. Виявлення, і навіть припинення будь-яких видів загроз, які можуть йти від співробітників – злочинна діяльність, порушення комерційної таємниці, корпоративне шпигунство тощо.

2. Аналіз та оцінка обстановки загалом у трудовому колективі, взаємовідносин, що складаються між співробітниками.

3. Дослідження лояльності персоналу до організації, виявлення "груп ризику", розробка заходів, і навіть варіантів здійснення по нейтралізації негативного настрою співробітників.

4. Оптимізація роботи зі збору та аналізу даних про кандидатів на працевлаштування з метою складання достовірного портрета кандидата та, як наслідок, прийняття об'єктивного рішення про взяття на роботу.

5. Психоемоційне та психофізіологічне тестування (наприклад, за допомогою поліграфа) під час прийняття на роботу, а також у суперечливих ситуаціях.

6. Проведення консультативно-просвітницьких семінарів з персонального навчання персоналу правилам поведінки з конфіденційною інформацією.

У забезпеченні кадрової безпеки виділяють три основні частини:

1. Вибір персоналу. На цьому етапі слід оцінити благонадійність працівника. Документальне, юридичне забезпечення, встановлення законодавчо обґрунтованого мінімального випробувального терміну, надання допомоги співробітникам під час адаптації – усе це безпосередньо впливає формування лояльності співробітника загалом, отже, безпосередньо взаємопов'язані з кадровою безпекою корпорації. Але слід зазначити, що безпека персоналу починається, але не обмежується, з процесу працевлаштування.

2. Формування лояльності співробітників до корпорації. Це найбільш важливе завдання кадрової політики. В цій ситуації існує необхідність формування сприятливої атмосфери для працівників (через соціальну політику, систему мотивації тощо), виховання лояльних працівників. Треба не тільки визначити вектор такого розвитку, а й на адміністративному рівні розробити детальну програму утворення лояльності працівників, створення індивідуальної (або групової) мотивації за потреби, розвитку корпоративної культури тощо. Слід мати на увазі, що реалізація стратегії управління персоналом автоматично підвищує кадрову безпеку корпорації [55].

3. Контроль для перевірки виконуваних регламентів, режимів, наказів, нормативів, статистик та інше. Ці заходи націлені зовсім не на обмеження працівників, але на виховання корпоративних і етичних норм, необхідних корпорації. Також дані заходи мінімізують ймовірність заподіяння економічного та іміджевого збитку корпорації.

Одним із важливих аспектів економічної безпеки є вдосконалення процесу звільнення. Найгірше, коли співробітник йде з почуттям образи та прихованим гнівом. Це як "бомба уповільненої дії", ніколи не знаєш, де і коли підірветься. Такий співробітник, який має досить секретну інформацію - справжня знахідка для конкурентів [53].

Отже, реалізація заходів із забезпечення кадрової безпеки підприємства здатна забезпечити як прямий економічний ефект, виражений у стабільному грошовому потоці, і нематеріальний ефект, зокрема, дотримання комерційної таємниці підприємства, зниження плинності кадрів, підвищення мотивації і

продуктивність праці. Усе це забезпечує фінансову безпеку компанії. А отже повинно впроваджуватися в ПрАТ "Київстар"

ВИСНОВКИ

В роботі було охарактеризовано сутність та особливості фінансової безпеки корпорації в умовах глобалізації, розкрито її економічну природу, з'ясовано методологію процесу забезпечення фінансової безпеки, визначено головні ризики та загрози для фінансової безпеки корпорації, визначено сутність механізму забезпечення фінансової безпеки корпорації в умовах глобалізації, наведено інструментарій забезпечення фінансової безпеки корпорації в умовах глобалізації.

Проведене дослідження дає змогу сформулювати наступні висновки:

1. Обґрунтовано, що фінансова безпека підприємства - це динамічна особливість фінансового стану, яка відображає його стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, здатність до сталого та збалансованого розвитку та можливість захищати свої фінансові інтереси. Основними функціональними цілями фінансової безпеки корпорації є: забезпечення фінансової стабільності та незалежності, забезпечення високої ефективності фінансово-господарської діяльності, досягнення високої конкурентоспроможності на ринку товарів, робіт, послуг, забезпечення високої ліквідності активів та підвищення ринкової вартості підприємства, підтримка відповідного рівня ділової активності та іміджу тощо.

2. Визначено, що до основних фінансових ризиків відносяться: ризик зниження фінансової стійкості, ризик неплатоспроможності, інвестиційний

ризик, інфляційний ризик, структурний ризик, кредитний ризик, процентний ризик, податковий ризик та криміногенний ризик. Також ризики поділяються на зовнішні і внутрішні. Загрози в основному так само діляться на зовнішні і внутрішні. До зовнішніх можна віднести несприятливі макроекономічні умови, кризи політичної влади несприятливі умови кредитування підприємств, зміна процентних ставок по кредитах тощо. До внутрішніх же належать слабке маркетингове опрацювання ринку, низький рівень кваліфікації основного персоналу тощо.

3. Доведено, що ключовими особливостями фінансової безпеки корпорації в умовах глобалізації є: забезпечення оптимальної кількості фінансових ресурсів підприємства, необхідних для розширеного відтворення та збереження досягнутих позицій на ринку; рівновага за розмірами та термінами грошових потоків; забезпечення рівноваги та стабільного фінансового стану; можливість виявлення проблемних областей підприємства на ранній стадії; моніторинг внутрішніх та зовнішніх ризиків; здатність нейтралізувати або запобігти фінансовій кризі компанії та уникнути банкрутства. Глобалізація ринкових відносин зумовлює посилення ролі фінансів та визначає їх нове місце у системі господарювання.

4. Уточнено, що механізм забезпечення фінансової безпеки корпорації визначається як сукупність засобів, використання та контроль яких дає змогу досягти високого рівня забезпечення економічної безпеки корпорації. Крім того, це сукупність нормативно-правових актів, методів, заходів, за допомогою яких реалізується вплив суб'єкта на об'єкт для створення безпеки та протидії загрозам. Підхід, що визначає комплекс адміністративно-правових, страхових, економічних, охоронних, режимних та інші засоби захисту бізнесу від втрат можна розглядати як доповнення до визначення механізму забезпечення фінансової безпеки корпорації.

5. Встановлено, що існує три основні групи методів до визначення рівня фінансової безпеки підприємства: методи інтегральної оцінки, методи індикаторної оцінки та методи оцінки фінансової безпеки підприємства на

основі аналізу банкрутства. Методи індикаторної оцінки є вужчими за інтегральні методи, оскільки вони включають у себе аналіз показників тільки певних складників фінансової безпеки та використовуються в певних випадках. Власне інструментарій фінансової безпеки корпорації включає інституційно-правові методи, інформаційні методи, організаційно-технологічні методи, економічні методи, адміністративні методи, соціально- психологічні та інші методи інтегральної оцінки.

6. Обґрунтовано, що забезпечення фінансової безпеки корпорації є особливо важливим сьогодні на фоні глобалізації економічного простору та, як наслідок, збільшення кількості загроз у вигляді нестабільності фінансового ринку, значних коливань цін на енергоносії тощо. Рівень фінансової безпеки корпорації визначається процесом моніторингу показників і включає виявлення умов та ситуацій, в яких потенційні ризики стають реальною загрозою фінансовій безпеці корпорації. Здатність суб'єкта господарювання протистояти несприятливим наслідкам та загрозам безпосередньо залежить від його фінансового стану та фінансової стійкості, оскільки здійснення будь-якого запобіжного або компенсаційного заходу вимагає фінансових ресурсів. Для ефективного управління фінансовими ризиками та підвищення фінансової безпеки компанії різні методи повинні поєднуватися і застосовуватися в повсякденній роботі.

7. Доведено, що ПрАТ " Київстар" - велика компанія, яка на даний займає найбільшу частку ринку, доволі справедливо вважається флагманом серед компаній, що надають послуги мобільного зв'язку, інтернету, телекомунікаційні послуги тощо. Якщо розглядати фінансову звітність, то можна побачити, що компанія стабільно підвищує свій чистий прибуток, збільшилася кількість працівників, але знизилася вартість оборотних активів. Після проведення SWOT-аналізу встановлено, що сильними сторонами компанії є те, що вона є найбільшим оператором в країні, має розвинену інфраструктуру тощо. Водночас у компанії проблема з розвитком інфраструктури в сільській місцевості та відсутність стабільної абонентської бази.

8. Визначено, що компанія ПрАТ "Київстар" є прибутковою, і її чистий прибуток за весь досліджуваний період зростає. На його зростання позитивно вплинуло зростання чистого доходу від реалізації, відновлення зростання інших доходів, а також зменшення інших витрат. В той же час зросли також собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, фінансові витрати, а інші фінансові доходи сильно знизилися, і це все хоч і негативно вплинуло на кінцевий прибуток, але він все одно продемонстрував тенденцію до зростання. Після сегментації операційних витрат, було виявлено зростання більшості показників, за виключенням інших операційних витрат. Проведено групування активів і пасивів та розрахунок коефіцієнтів ліквідності. Групування продемонструвало, що в компанії є певна нестача ліквідних активів. Розрахунок показників ліквідності показав, що в компанії є або виникнуть в майбутньому проблеми з платоспроможністю. Наступним кроком було проведення аналізу фінансової стійкості. Для цього були розраховані показники відносної та абсолютної фінансової стійкості. І знову ж таки результати були не цілком задовільні. Було виявлено, що компанія з кожним роком збільшує концентрацію позикового капіталу, в той час як власний капітал поступово знижується. Це може призвести до проблем з довірою кредиторів в довгостроковій перспективі та зробити компанію повністю залежною від позикового капіталу. Результати аналізу ділової активності були більш позитивними. Вони показали, що в цілому компанія ефективно використовує свої активи, дебіторську заборгованість або власний капітал, що позитивно впливає на операційну діяльність компанії. Показники рентабельності також позитивні. Прослідковується тенденція до зростання, що демонструє зростання чистого прибутку. Отже, для фінансової безпеки ПрАТ "Київстар" можна виділити дві проблеми - недостатня ліквідність активів та тенденція до зловживання позиковим капіталом.

9. З'ясовано що банкрутство на даному етапі компанії ПрАТ "Київстар" не загрожує. Але варто пам'ятати результати отримані в попередньому підрозділі, так як у випадку їх погіршення, ймовірність банкрутства може зрости.

10. Запропоновано рекомендації щодо підвищення ліквідності та платоспроможності компанії, а також ідеї та джерела підвищення власного капіталу, для зниження залежності від позикового капіталу. На мою думку, пріоритет треба надати збільшенню власного капіталу.

11. Обґрунтовано, що механізм інформаційного забезпечення фінансової безпеки слугує для своєчасного виявлення потенційних або теперішніх проблем, і при його нормальній роботі можна нейтралізувати ці проблеми завчасно. В ПрАТ "Київстар" впровадження цього механізму було б доцільним. А реалізація заходів із забезпечення кадрової безпеки підприємства здатна забезпечити як прямий економічний ефект, виражений у стабільному грошовому потоці, і нематеріальний ефект, зокрема, дотримання комерційної таємниці підприємства, зниження плинності кадрів, підвищення мотивації і продуктивність праці. Усе це забезпечує фінансову безпеку компанії. А отже повинно впроваджуватися в ПрАТ "Київстар".

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Garry J. Schinasi. Defining Financial Stability / Schinasi Garry / / IMF Working Paper Series. — 2014. — WP/04/187. — P. 1-16.
2. Амосов О.Ю. Формування системи оцінки фінансової безпеки підприємства. Экономика предприятия. 2012. № 1. 8–13 с.
3. Андреев О. О. Фінансова безпека компаній: сутність, особливості та основні завдання // X Міжнародна науково-практична конференція “PRIORITY DIRECTIONS OF SCIENCE AND TECHNOLOGY DEVELOPMENT”, 13-15 червня 2021 года Київ, Україна. С.763-766. <https://nic-sci-conf.esclick.me/Ew4ukx3uzf0u>
4. Ареф'єва О.В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / Ареф'єва О.В., Кузенко Т.Б. //Актуальні проблеми економіки. – №1((91)). – 2009. 98-103 с.
5. Акімова, Л.Н. та Лисачок, А.В. (2018), “Державне регулювання ринку фінансових послуг в Україні”, Державне управління, №1 (11). 29-45 с.
6. Барановський О.І. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. / О.І.Барановський. –К.: УБС НБУ, 2014. –Т.1. –831 с.; Т.2. –715 с.
7. Блажевич О.Г. Фінансова безпека підприємств: визначення мінімально необхідного рівня. Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. 2010. № 3. 25-31 с.
8. Бланк І.А. Управління фінансовою безпекою підприємства / І.А. Бланк. - 2-е вид. - До.: Ельга, 2009. 776 с.
9. Бланк І.А. Управління фінансовою безпекою підприємства. К .: Ельга, Ніка-Центр, 2014. 784 с.
- 10.Бондарчук Н. (2018). Управління системою фінансового забезпечення підприємства. Молодий Вчений, 9 (61), 237-241 с.

11. Буряк П., Чалапко Л. (2014). Фінансове планування у забезпеченні фінансової безпеки на підприємствах. Науковий вісник Херсонського державного університету, випуск 9-1, частина 3: 112-115 с.
12. Варналій З.С., Андрєєв О.О. Фінансова безпека підприємства: сутність та формування системи забезпечення // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2021. № 6(50). С. 95-100. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-6>.
13. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації. Київ : Знання України, 2020. 423 с.
14. Варналій З.С., Мехед А.М. Використання теорії нечітких множин для оцінки рівня фінансової безпеки підприємства // Інтернаука. Сер.: Економічні науки. 2019. № 2 (22). С. 81-87. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2019-2-4681>
15. Варналій З.С., Романюк А.М. Активізація використання методів податкового планування як чинник забезпечення фінансової безпеки підприємства // Інтернаука. Сер.: Економічні науки. 2019. № 4 (66), т. 2. С. 17-23 DOI:10.25313/2520-2057-2019-4-4827.
16. Варналій З.С., Ткачук Є.А. Фінансова стійкість в системі фінансової безпеки корпорацій // Інтернаука. Сер.: Економічні науки. 2019. № 12 (32), т. 2. С. 75–83. DOI: 10.25313/2520-2294-2019-12-5521.
17. Варналій З.С. Фінансова безпека підприємства: навч. посібник / З.С. Варналій, З.Б. Живко, Р.Р. Білик, С.В. Онищенко, М.О. Живко; за ред. З.С. Варналія. – Львів: Ліга-Прес, 2018. – 300 с.
18. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. Львів: ВИДАВНИЦТВО, 2012. 386 с.
19. Воробйова, О. І. Фінансова безпека на мікро- та макрорівнях [Текст] / О. І. Воробйова // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. – 2012. – №2. – С. 6-10.

- 20.Горячева, К. (2004). Оцінка рівня фінансової забезпеченості підприємства. 15 с.
- 21.Горячева К.С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01. К.: НАУ, 2006. 17 с.
- 22.Давидюк Т.В. Фінансово-економічна безпека чи фінансова складова економічної безпеки: епістемологічний підхід // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2013. № 1 (25). 39-51 с.
- 23.Діденко Є. О. Особливості управління стратегією безпечного розвитку підприємства // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки. 2015. № 2. 15–21 с.
- 24.Економічна безпека підприємств, організацій та установ: навч. посібник / [В. Л. Ортинський, І. С. Керницький та ін.] – К.: Правова єдність, 2009 . – 544 с.
- 25.Економічна безпека: навч. посіб. / За ред. З.С.Варналія.- К.: Знання, 2009. 647с
- 26.Євдокимова Н. М. Економічна діагностика: навч.-метод. посіб. / Н. М. Євдокимова, А. В. Кірієнко. – К.: КНЕУ, 2005. – 110 с
- 27.Єпіфанов, А. О. Фінансова безпека підприємств і банківських установ [Текст] : монографія /А. О. Єпіфанов. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2009. – 295 с.
- 28.Єрмошенко М.М., Горячева К.С. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство: монографія. К.: Національна академія управління, 2010. 232 с.
- 29.Журавка Ф., Могилина Л., 2012. Сутність і роль фінансової безпеки суб'єктів підприємництва в контексті забезпечення його економічної безпеки. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: зб.наук. №35 ., 16 - 24 с.
- 30.Закон України "Про основи національної безпеки України" [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.

31. Закон України "Про захист від недобросовісної конкуренції" [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>.
32. Іващенко О.В., Гельман В.М. Фінансово-економічна безпека держави // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) . 2013. № 2(1). 121-131с.
33. Іващенко О.В., Четверіков П.М. Система фінансово-економічної безпеки підприємства. [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.sword.com.index/2012>.
34. Кириленко В.І. Інвестиційна складова економічної безпеки: Монограф. К.: КНЕУ, 2005. 232 с.
35. Кириченко, О. А. Вдосконалення управління фінансовою безпекою підприємств в умовах кризи [Текст] / О. А. Кириченко, І. В. Кудря // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 10. – С. 22-26.
36. Ковальчук, Н. Корбутяк, А. (2014). Підходи до оцінки фінансово-економічної безпеки вітчизняних підприємств. Бізнес-інформ, № 10. 249-255 с.
37. Козак, Л. С. Концептуальні та методичні засади формування механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства [Текст] / Л. С. Козак, І. В. Багровецька // Економіка і управління. – 2008. – №13. – С. 97-101.
38. Кокнаєва М.О. Особливості формування методичного інструментарію дослідження фінансово-економічної безпеки торговельних підприємств. Економічний часопис-XXI. 2012. № 5–6. 53–55 с.
39. Костак, З. (2016). Роль фінансово-економічної безпеки у стратегічному розвитку підприємницьких структур. Вісник Львівського торговельно-економічного університету, випуск 51, с. 149-155.
40. Кракос, Ю. Б. Управління фінансовою безпекою підприємств / Ю. Б. Кракос, Р. О. Разгон // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2008. – № 1(1). – С. 86-97.

- 41.Крупка М.І. Фінансова безпека суб'єктів господарювання: Підручник / М.І. Крупка, Л.С. Ястубецька. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 320 с.
- 42.Кузенко, Т. Полтініна, О. (2013). Формування системи забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва на основі контролінгу. Проблеми економіки, №1, с. 345-352.
- 43.Лаврова, Ю. (2010). Механізм фінансового забезпечення підприємства. Вісник економіки транспорту та промисловості, № 29, с. 127-130.
- 44.Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013. № 1277. [Електронний ресурс] . – Режим доступу: http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm
- 45.Мойсеєнко І.П., Марченко О.М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посібник / І.П.Мойсеєнко, О.М. Марченко. Львів, 2011. 380 с.
- 46.Мулик, Я. І. Сутність поняття "фінансова безпека підприємства": систематизація наукових поглядів [Текст] / Я. І. Мулик // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. – 2013. – №3(80). – С. 195-206.
- 47.Нартова, І. В. Сутність дефініції "фінансова безпека" та суміжних категорій і понять [Електрон. ресурс] / І. В. Нартова, Я. О. Кіріченко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/6_PNI_2012/Economics/3_102433.doc.htm.
- 48.Некрасенко, Л. А. Складові управління фінансовою безпекою підприємств [Електронний. ресурс] / Л. А. Некрасенко, Ю. М. Рибалка. – С. 162-167. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/3.2/162.pdf>.
- 49.Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

- 50.Офіційний сайт «Київстар». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kyivstar.ua/uk/about/about/kyivstar_today
- 51.Подольчак Н.Ю.Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посібник / Н.Ю. Подольчак, В.Я. Карковська . Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 268 с.
- 52.Про національну безпеку України: Закон України. Відомості ВРУ, 2018, № 31, ст.24.
- 53.Тимощенко К.С. Фінансовий механізм фінансової безпеки суб'єктів підприємництва: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. Дніпро, 2015. 310 с.
- 54.Ткаченко І.П., Кіланчук Ю.В., Педченко І.В. Прогнозування фінансової безпеки підприємства з використанням лінгвістичного класифікатора. Інфраструктура ринку. 2017. № 8. 173–179 с.
- 55.Трухан О.Л. Наукова інтерпретація функцій стратегічного управління підприємствами // Вісник Хмельницького національного університету (Економічні науки). 2010. № 1. Т. 2. 29–35 с.
- 56.Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічних і юридичних спеціальностей усіх форм навчання / С.М. Фролов, О.В. Козьменко, А.О. Бойко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С.М. Фролова. Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2015. 332 с.
- 57.Варналій З.С., Андреев О.О. Фінансова безпека корпорацій в умовах глобалізації.

ДОДАТКИ

Додаток А

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про фінансовий стан
 (у тисячах гривень)

Додаток 1
 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
 обліку 1
 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

	Дата (рік, місяць, число)	Коди		
		2019	01	01
Підприємство <u>Приватне акціонерне товариство «Київстар»</u>	за ЄДРПОУ	21673832		
Територія <u>м. Київ, Шевченківський р-н</u>	за КОАТУУ	8038900000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності <u>Діяльність у сфері безпроводного електрозв'язку</u>	за КВЕД	61.20		
Середня кількість працівників ¹ <u>2 703</u>				
Адреса, телефон <u>03113, м. Київ, вулиця Дегтярівська, будинок 53 247-39-49</u>				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				X

Консолідований баланс (Консолідований звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	9	4 093 140	8 305 839
первісна вартість	1001		8 770 347	12 708 701
накопичена амортизація	1002		(4 677 207)	(4 402 862)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		769 284	602 566
Основні засоби	1010	8	7 154 058	8 137 155
первісна вартість	1011		19 779 758	21 782 635
знос	1012		(12 625 700)	(13 645 480)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	27	286 253	220 397
Інші необоротні активи	1090	10	413 248	1 060 163
Усього за розділом I	1095		12 715 983	18 326 120

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про фінансовий стан
(у тисячах гривень)

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
II. Оборотні активи				
Запаси	1100		49 801	61 814
виробничі запаси	1101		37 446	53 374
товари	1104		12 355	8 440
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	11	1 183 076	871 908
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	11	81 712	84 310
з бюджетом	1135	11	1 902	40 233
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	11	90 797	24 892
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		70	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	15	1 679 402	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	12	5 429 918	5 360 713
Витрати майбутніх періодів	1170	13	85 191	109 759
Інші оборотні активи	1190	14	410 390	217
Усього за розділом II	1195		9 012 259	6 553 846
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300		21 733 053	24 880 326

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	887 119	887 119
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		258 294	258 294
Емісійний дохід	1411		102 338	102 338
Резервний капітал	1415		132 933	132 933
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		16 230 876	15 827 367
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		(370 398)	(370 398)
Усього за розділом I	1495		17 138 824	16 735 315
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Пенсійні зобов'язання	1505		10 219	15 128
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20, 21	173 298	211 858
Довгострокові забезпечення	1520	19	127 650	115 290
у тому числі з виплат персоналу	1521		73 149	34 057
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		311 167	342 276

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про фінансовий стан
 (у тисячах гривень)

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	17	1 717 239	1 489 613
розрахунками з бюджетом	1620	18, 27	527 913	674 987
у тому числі з податку на прибуток	1621	27	301 454	376 889
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630		3 211	5 387
одержаними авансами	1635	21	600 319	632 099
розрахунками з учасниками	1640	16	459 389	3 730 603
Поточні забезпечення	1660	19	156 102	232 651
Доходи майбутніх періодів	1665	21	445 215	550 362
Інші поточні зобов'язання	1690	20	373 674	487 033
Усього за розділом III	1695		4 283 062	7 802 735
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		21 733 053	24 880 326

Підписано і затверджено до випуску від імені керівництва Групи 22 квітня 2019 року:

Президент

Олександр Валерійович Комаров

Головний бухгалтер

Олена Михайлівна Ксеніч

Додаток Б

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про сукупний дохід
 (у тисячах гривень)

Підприємство Приватне акціонерне товариство «Київстар»
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 За ЄДРПОУ

Коди		
2019	01	01
21673832		

Консолідований звіт про фінансові результати (Консолідований звіт про сукупний дохід)

за 2018 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22	19 077 607	17 078 988
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	24	(7 701 134)	(7 350 638)
Валовий:				
прибуток	2090		11 376 473	9 728 350
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	23	103 934	467 394
Адміністративні витрати	2130	24	(1 614 030)	(1 926 186)
Витрати на збут	2150	24	(1 665 605)	(1 514 947)
Інші операційні витрати	2180	24	(191 252)	(93 367)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		8 009 520	6 661 244
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	25	563 391	724 259
Інші доходи	2240	26	69 056	139 864
Фінансові витрати	2250		(7 185)	(4 018)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	26	(297 215)	(48 570)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		8 337 567	7 472 779
збиток	2295		-	-
Витрати з податку на прибуток	2300	27	(1 499 606)	(1 278 100)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		6 837 961	6 194 679
збиток	2355		-	-

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про сукупний дохід
(у тисячах гривень)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		6 837 961	6 194 679

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	24	286 367	284 855
Витрати на оплату праці	2505	24	1 167 816	994 329
Відрахування на соціальні заходи	2510	24	191 582	153 197
Амортизація	2515	24	2 285 053	2 256 126
Інші операційні витрати	2520	24	7 241 203	7 196 631
Всього	2550		11 172 021	10 885 138

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Коментар: Частина IV. Розрахунок показників прибутковості акцій не заповнюється тому, що акції Компанії не продаються та не купуються на фондових біржах. Детальна інформація подана в Примітці 16.

Підписано і затверджено до випуску від імені керівництва Групи 22 квітня 2019 року:

Президент

Олександр Валерійович Комаров

Головний бухгалтер

Олена Михайлівна Ксеніч

Додаток В

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про фінансовий стан
(у тисячах гривень)

	Дата (рік, місяць, число)	Коди		
		2019	12	31
Підприємство <u>Приватне акціонерне товариство «Київстар»</u>	За ЄДРПОУ	21673832		
Територія <u>м. Київ, Шевченківський р-н</u>	за КОАТУУ	8038900000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності <u>Діяльність у сфері безпроводного електрозв'язку</u>	за КВЕД	61.20		
Середня кількість працівників <u>3 027</u>				
Адреса, телефон <u>03113, м. Київ, вулиця Дегтярівська, будинок 53 247-39-49</u>				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності		X		

Консолідований баланс (Консолідований звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	10	8 305 839	8 162 427
первісна вартість	1001		12 708 701	13 306 477
накопичена амортизація	1002		(4 402 862)	(5 144 050)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		602 566	596 471
Основні засоби	1010	8	8 137 155	12 094 876
первісна вартість	1011		21 782 635	27 245 338
знос	1012		(13 645 480)	(15 150 462)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	26	220 397	403 184
Інші необоротні активи	1090	11	1 060 163	1 136 870
Усього за розділом I	1095		18 326 120	22 393 828

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
II. Оборотні активи				
Запаси	1100		61 814	66 181
виробничі запаси	1101		53 374	50 867
товари	1104		8 440	15 314
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	12	871 908	718 654
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	12	84 310	69 589
з бюджетом	1135	12	40 233	54 824
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	12	24 892	4 999
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	13	5 360 713	1 056 593
Витрати майбутніх періодів	1170	14	109 759	98 043
Інші оборотні активи	1190		217	408
Усього за розділом II	1195		6 553 846	2 069 291
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
	1200		360	597
Баланс	1300		24 880 326	24 463 716

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	15	887 119	887 119
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		258 294	258 294
Емісійний дохід	1411		102 338	102 338
Резервний капітал	1415		132 933	132 933
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		15 827 367	12 778 642
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		(370 398)	(370 398)
Усього за розділом I	1495		16 735 315	13 686 590
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Пенсійні зобов'язання	1505		15 128	23 312
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	19, 20	211 858	2 286 801
Довгострокові забезпечення	1520	18	115 290	213 552
у тому числі з виплат персоналу	1521		34 057	4 598
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		342 276	2 523 665

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про фінансовий стан
(у тисячах гривень)

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	1 489 613	1 148 712
розрахунками з бюджетом	1620	17, 26	674 987	945 802
у тому числі з податку на прибуток	1621	26	376 889	618 819
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630		5 387	7 127
одержаними авансами	1635	20	632 099	692 723
розрахунками з учасниками	1640	15	3 730 603	3 484 063
Поточні забезпечення	1660	18	232 651	105 929
Доходи майбутніх періодів	1665	20	550 362	650 784
Інші поточні зобов'язання	1690	19	487 033	1 218 321
Усього за розділом III	1695		7 802 735	8 253 461
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		24 880 326	24 463 716

Підписано і затверджено до випуску від імені керівництва Групи 27 березня 2020 року:

Президент

Олександр Валерійович Комаров

Головний бухгалтер

Олена Михайлівна Ксеніч

Додаток Г

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про сукупний дохід
(у тисячах гривень)

Підприємство Приватне акціонерне товариство «Київстар»
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 За ЄДРПОУ

Коди		
2019	12	31
21673832		

Консолідований звіт про фінансові результати (Консолідований звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	21	22 274 923	19 077 607
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	23	(7 753 253)	(7 701 134)
Валовий:				
прибуток	2090		14 521 670	11 376 473
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	22	130 852	103 934
Адміністративні витрати	2130	23	(1 423 025)	(1 614 030)
Витрати на збут	2150	23	(1 956 401)	(1 665 605)
Інші операційні витрати	2180	23	(700 765)	(191 252)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		10 572 331	8 009 520
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	24	332 973	563 391
Інші доходи	2240	25	123 648	69 056
Фінансові витрати	2250		(344 745)	(7 185)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	25	(71 949)	(297 215)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		10 612 258	8 337 567
збиток	2295		-	-
Витрати з податку на прибуток	2300	26	(1 674 104)	(1 499 606)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		8 938 154	6 837 961
збиток	2355		-	-

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		8 938 154	6 837 961

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	23	111 271	286 367
Витрати на оплату праці	2505	23	1 419 434	1 167 816
Відрахування на соціальні заходи	2510	23	244 057	191 582
Амортизація	2515	23	3 160 134	2 285 053
Інші операційні витрати	2520	23	6 898 548	7 241 203
Всього	2550		11 833 444	11 172 021

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Коментар: Частина IV. Розрахунок показників прибутковості акцій не заповнюється тому, що акції Компанії не продаються та не купуються на фондових біржах. Детальна інформація подана в Примітці 15.

Підписано і затверджено до випуску від імені керівництва Групи 27 березня 2020 року:

Президент

Олександр Валерійович Комаров

Головний бухгалтер

Олена Михайлівна Ксеніч

Додаток Д

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований баланс (Консолідований звіт про фінансовий стан)
 (у тисячах гривень)

	Дата (рік, місяць, число)	Коди
Підприємство <u>Приватне акціонерне товариство «Київстар»</u>	2020	12 31
Територія <u>м. Київ, Шевченківський р-н</u>	За ЄДРПОУ	21673832
Організаційно-правова форма господарювання <u>Акціонерне товариство</u>	за КОАТУУ	8038900000
Вид економічної діяльності <u>Діяльність у сфері безпроводного електрозв'язку</u>	за КОПФГ	230
Середня кількість працівників <u>3 698</u>	за КВЕД	61,20
Адреса, телефон <u>03113, м. Київ, вулиця Дегтярівська, будинок 53</u> тел.: <u>247-39-49</u>		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		X

Консолідований баланс (Консолідований звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	10	8 162 427	8 260 891
первісна вартість	1001		13 306 477	14 355 215
накопичена амортизація	1002		(5 144 050)	(6 094 324)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	11	596 471	930 046
Основні засоби	1010	8	12 094 876	13 859 465
первісна вартість	1011		27 245 338	31 010 330
знос	1012		(15 150 462)	(17 150 865)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	28	403 184	358 996
Інші необоротні активи	1090	12, 15	1 136 870	1 251 405
Усього за розділом I	1095		22 393 828	24 660 803

приватне акціонерне товариство «Квістер»
Консолідований баланс (Консолідований звіт про фінансовий стан)
(у тисячах гривень)

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
II. Оборотні активи				
Запаси	1100		66 181	51 485
виробничі запаси	1101		50 867	46 183
товари	1104		15 314	5 302
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	13	718 654	663 670
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	13	69 589	87 980
з бюджетом	1135	13	54 824	74 203
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	377
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	13	4 999	1 610
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	14	1 056 593	1 339 380
Витрати майбутніх періодів	1170	15	98 043	123 898
Інші оборотні активи	1190		408	477
Усього за розділом II	1195		2 069 291	2 342 703
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
	1200		597	353
БАЛАНС	1300		24 463 716	27 003 859

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	887 119	654 763
Капітал у дооцінках	1405		-	(107)
Додатковий капітал	1410		258 294	258 294
Емісійний дохід	1411		102 338	102 338
Резервний капітал	1415		132 933	132 933
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		12 778 642	10 362 394
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		(370 398)	-
Усього за розділом I	1495		13 686 590	11 408 277
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Пенсійні зобов'язання	1505		23 312	26 994
Довгострокові кредити банків	1510	17	-	3 870 638
Інші довгострокові зобов'язання	1515	21, 22	2 286 801	2 934 811
Довгострокові забезпечення	1520	20	213 552	180 173
у тому числі з виплат персоналу	1521		4 598	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		2 523 665	7 012 616

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований баланс (Консолідований звіт про фінансовий стан)
 (у тисячах гривень)

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	17	-	140 416
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	18	1 148 712	1 442 750
розрахунками з бюджетом	1620	19	945 802	1 033 642
у тому числі з податку на прибуток	1621	28	618 819	653 515
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630		7 127	9 508
одержаними авансами	1635	22	692 723	744 678
розрахунками з учасниками	1640	16	3 484 063	3 096 916
Поточні забезпечення	1660	20	105 929	100 321
Доходи майбутніх періодів	1665	22	650 784	727 845
Інші поточні зобов'язання	1690	21	1 218 321	1 286 890
Усього за розділом III	1695		8 253 461	8 582 966
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
БАЛАНС	1900		24 463 716	27 003 859

Підписано і затверджено до випуску від імені керівництва Групи 9 квітня 2021 року:

Президент

Олександр Валерійович Комаров

Головний бухгалтер

Олена Михайлівна Ксеніч

Додаток Е

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про фінансові результати (Консолідований звіт про сукупний дохід)
 (у тисячах гривень)

Підприємство Приватне акціонерне товариство «Київстар»
 (найменування)

Дата (рік, місяць,
число)
За ЄДРПОУ

Коди		
2020	12	31
21673832		

Консолідований звіт про фінансові результати (Консолідований звіт про сукупний дохід)

за 2020 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	23	25 041 947	22 274 923
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	25	(8 506 957)	(7 753 253)
Валовий:				
прибуток	2090		16 534 990	14 521 670
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	195 547	130 852
Адміністративні витрати	2130	25	(1 686 913)	(1 423 025)
Витрати на збут	2150	25	(1 967 636)	(1 956 401)
Інші операційні витрати	2180	25	(65 795)	(605 173)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		13 010 193	10 667 923
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	26	50 022	332 973
Інші доходи	2240	27	49 733	28 056
Фінансові витрати	2250	26	(429 826)	(344 745)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	27	(111 887)	(71 949)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		12 568 235	10 612 258
збиток	2295		-	-
Витрати з податку на прибуток	2300	28	(2 246 182)	(1 674 104)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		10 322 053	8 938 154
збиток	2355		-	-

Приватне акціонерне товариство «Київстар»
Консолідований звіт про фінансові результати (Консолідований звіт про сукупний дохід)
(у тисячах гривень)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
(Дооцінка) уцінка необоротних активів	2400		-	-
(Дооцінка) уцінка фінансових інструментів	2405		(107)	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		(107)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		(107)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		10 321 946	8 938 154

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	25	161 294	111 271
Витрати на оплату праці	2505	25	1 709 248	1 419 434
Відрахування на соціальні заходи	2510	25	312 569	244 057
Амортизація	2515	25	3 979 062	3 160 134
Інші операційні витрати	2520	25	6 065 128	6 802 956
Всього	2550		12 227 301	11 737 852

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Коментар: Частина IV. Розрахунок показників прибутковості акцій не заповнюється тому, що акції Компанії не продаються та не купуються на фондових біржах. Детальна інформація подана в Примітці 16.

Підписано і затверджено до випуску від імені керівництва Групи 9 квітня 2021 року:

Президент

Олександр Валерійович Комаров

Додаток Ж

Зведені результати рецензування наукових студентських робіт спеціалізації «Управління фінансово-економічною безпекою» 2021-2022 рр.

Шифр роботи	Рецензія 1	Рецензія 2	Загальна сума	Місце	Диплом
Бізнес	95	92	187	1	I
Делектасьон (Стиценко Т.)	92	85	177	2	I
Фінансове забезпечення	89	85	174	3	I
Блокчейн логістика	87	85	172	4	I
Елізіум (Андрєєв О.)	90	76	166	5	II
Валютна політика	82	79	161	6	II
Амазонка 3	80	76	156	7	II
Захист	78	76	154	8	II
ФЕБ ЗФПО	74	75	149	9	II
Всесвіт бюджету	72	75	147	10	III
ЮНІС	67	79	146	11	III
Матричні методи	77	68	145	12	III
Індустріальні парки	68	75	143	13	III
Безпекознавство (роль)	72	70	142	14	III
Стратегія безпеки	71	68	139	15	
Червона калина	76	62	138	16	
Фінанси 21042014	66	71	137	17	
Безпека домогосподарств	66	70	136	18	
Грошово-кредитна безпека	70	65	135	19	
Безпека ЗЕД	68	67	135	19	
Сталий розвиток	64	66	130	20	
Комплаєнс	65	62	127	21	
Бюджетна безпека	60	66	126	22	
Система управління	62	63	125	23	
K2818M	60	65	125	23	
Діагностика безпеки	60	63	123	24	
Безпекознавство (Глобаліз.)	57	65	122	25	

СЕ 2022	60	61	121	26	
Безпека	62	58	120	27	
Світло Ватри	58	60	118	28	
ФІНПОЛІТ	52	65	117	29	
Безпека підприємства	62	55	117	29	
Маніпуляція	55	61	116	30	
Безпекознавство (Схід-Авіа)	53	62	115	31	
Ризик	56	58	114	32	
Гармонія	54	60	114	32	
Економічна безпека	59	55	114	32	
Інвестиції УФЕБ	55	58	113	33	
Розвиток освіти	49	61	110	34	
Тіньова економіка	51	56	107	35	
Безпека КВБЗ	50	56	106	36	
Еко Без	50	54	104	37	
Інновацбезпека COVID	56	47	103	38	
Система контролю	45	58	103	38	
Бусинка	44	57	101	39	
Антикризова політика	48	50	98	40	
Перспективи криптовалюти	40	53	93	41	
Інноваційно-інвестиційна діяльність	45	42	87	42	
Бізнес 2022	41	45	86	43	
Продовольча безпека	48	33	81	44	
Постійний рух	42	38	80	45	
ТАХ	32	46	78	46	
Управління персоналом	20	38	58	47	